

Українські Вісті

23 березня 1947 р.

UKRAINIAN NEWS

Число 12 (70) Рік III

НА ПЕРЕХРЕСТІ

В умовах поточного історичного моменту на українську літературу в еміграції припадає незмірно більша роля, ніж двадцять років тому, хоча б уже тому, що на Рідній Землі дуже звузились творчі можливості письменника. Рідна Земля потрапила ще в страшніші іспити, ніж будь-коли. Але не зважаючи ні на що, ще гучніше мусить зазвучати вільний голос народу, що став над історичною кручею свого „бути чи не бути“. Голос, який у двадцятих роках вигукнув вустах Миколи Хвильового: *vita!* — життя! Чи прозвучить він і сьогодні на Рідній Землі? Там чи тут — але він мусить прозвучати! Священний обов'язок української літератури на вигнанні — подати цей голос з якнайбільш переконливою силою. Вона має подати голос української людини, що хоче захистити себе серед розлотованих стихій доби жорстокої і безоглядно варшавської. Захистити не тільки своє голе фізичне існування, а й свій етичний, моральний світ, який був би світлом і для інших народів.

„Ми відповідальні за всіх, але ніхто не допомагає нам, ніхто не відповідає за нас.“ Ці значущі слова Уласа Самчука, що пролунали з трибуни II-го З'їзду об'єднання письменників МУР, говорять про те, що наші майстри слова розуміють свою велетенську відповідальність перед нацією. Можна надіятися — 32 книжки, що вийшли друком 1946 р. під знаком „Золотої Брами“ (знак МУР-у) є лише вступом до 1947 р., який серед десятків видань уже матиме книжку, що розпочне собою новий список Великої Української Літератури. Але в тих словах мусить відчувати також і гіркий докір для себе наша еміграція та її провідні кола. 9 марок в кишені МУР-у, що прозвучали анекдотом у фінансовому звіті МУР-у — це лише символ ще грандіозніших і серйозніших труднощів психологічного, ідейного та політичного характеру.

Наша література мусить бути вільна. Для цього вона значною своєю частиною тут — на еміграції. Ми всі мусимо допомогти їй морально й матеріально, щоб вона могла творити вільно. Ми всі повинні зрозуміти, що коли всі науковці, попри різницю своїх поглядів і метод, можуть бути об'єднані в одній Академії, то письменники мають

право і обов'язок мати свою літературну Академію, свій МУР — попри всі різниці в їх літературних і політичних переконаннях. Цього вимагає творчий процес національного масштабу. Мусимо відзначити велику перемогу наших письменників, що не далися на роз'єднання, що не пішли шляхом двох „літ полів'язів“, двох спілок журналістів, двох студентських об'єднань і т. д. Не легко їм це дається. В цьому сенсі II-ий З'їзд письменників був ніби на перехресті, як на перехресті стояла наша література весь минулий рік. З тривогою ми прислухались до промов на З'їзді. Багато з них, як і в літературній дискусії, що точилася протягом року в пресі, нагадували нам слова поета: „Одні в любов, другі у містику, а треті в хмари, де орли... і ось якому гімназисту українську музу оддали“. Не обійшлося і тут без дрібних, особистих і групових порухів, що не мають нічого спільного з боротьбою великих ідей великих характерів. Духом повної порожнечі ідейної віє від таких перепалок. Тут крилась небезпека втратити зв'язок з національною і світовою дійсністю, втратити почуття народу, що діє не від учора, а від століть! Здавалось, що випорознившись у такий спосіб, розбредеться наша література по всіх радісах перехрестя окремими маленькими групами й одиницями.

Але цього не сталося. Здоровий інстинкт і грудова творча відповідальність взяли верх. А нові добре видані томи і томики журналів, збірників, романів, повістей і поезій, які ще з невисохлою фарбою обкладинок з'явилися на книжковій виставці З'їзду — показали радію єдності.

Голос нашої літератури росте наперекір несприятливій і ворожій дійсності. І коли наш масовий еміграційний читач, наші провідні кола еміграції підхоплюють цей голос, коли вони оточать нашого письменника увагою і зрозумінням, не зважаючи на „політичну орієнтацію“ того письменника, то в нашій літературі еміграція знайде одно з своїх найбільших виправдань.

А покищо з почуттям великого задоволення вітаємо наших майстрів слова з тим, що вони і своїм мистецьким та теоретичним доробком, і своєю організованістю дали добрий приклад іншим ділянкам еміграційного життя.

Ю. ДИВНИЧ.

Л. Клей — головнокомандувач американських збройних сил в Європі

Прикінцевий звіт Мек Нерні

ФРАНКФУРТ (Дена). 17 березня. Генерал Мек Нерні, що був з листопада 1945 р. головнокомандувачем американських збройних сил в Європі і одночасно військовим губернатором американської окупаційної зони Німеччини, 15-го березня п. р. передав верховну команду американських збройних сил в Європі своєму дотеперішньому наступникові Луїсу Клею.

За день перед тим Мек Нерні склав на своїй останній пресовій конференції звіт про окупаційну політику США в Німеччині і відповідав на запитання представників альянської та німецької преси. Між іншим, на запитання одного американського кореспондента, протягом скількох років можна вирішити проблему ДП, Мек Нерні сказав, що він не може назвати дати, але будуть випробувані всі заходи поселити примусово вивезе-

них осіб у Франції і Бельгії і, крім того, як він сподівається, значна частина ДП повернеться до Польщі.

На запитання, скільки часу ще триватиме окупація Німеччини, генерал відповів: десять-п'ятнадцять років. Дисципліну і мораль американських окупаційних частин він назвав „задовільною“. На запитання, чому німецьким партійним політикам західної зони, тоді як, навпаки, немає жадних можливостей відвідати східні зони, генерал відповів, що в західних зонах панує, звичайно, більша політична свобода.

Наприкінці ставили запитання німецькі журналісти. Конференція відбувалась у вільній, невимушеній атмосфері.

Починаючи з 1-го квітня 1947 р. Мек Нерні буде провідним делегатом США в військовій комісії ООН.

Заборона комуністичної партії в США?

ВАШІНГТОН. (ЮП). П. Томас, голова комітету в справах дослідження чужинських антидержавних витоків у США, заявив, що Палата депутатів почне незабаром читання двох законопроектів, з яких один проголошує як незаконність висувати комуністичних кандидатів під час усіх державних чи союзних виборів, забороняє ширити комуні-

стичні погляди в школах і вищих учбових закладах, забороняє поштовим установам перевозити комуністичну літературу. Другий законопроект проголошує як незаконну приваляльність до комуністичної партії. Разом з депутатом Томасом і американський міністер праці Швелленбах вимагає заборонити комуністичну партію.

Бідо на авдієнції у Сталіна

МОСКВА. (ЮП). 17-го березня французький міністер закордонних справ Бідо був на прийнятті у Сталіна. Бідо мав із Сталіном майже двогодинну розмову. Під час авдієнції був присутній і Молотов.

МОСКВА. (Дена-Ройтер). 18-го березня. Після приватної розмови з генералісімусом Сталіном Бідо змінив текст своїх пояснень до пропозицій інших держав на Московській Конференції. У французьких колах заявляють, нібито Сталін

запевнив Бідо, що Франція може розраховувати на ССР, якщо йдеться про те, щоб не дати Німеччині будь-коли стати знову загрозою миру в Європі. Сталін, як думають, прохав Бідо, щоб Франція утрималася вводити до будь-якого б'юку, спрямованого проти ССР. Далі Сталін нібито пообіцяв Бідо, що ССР буде не тільки надійним другом Франції, а й допомагатиме їй економічно, якщо вона залишатиметься нейтральною.

Нова нота в справі Угорщини

БУДАПЕШТ. (ЮП). 18 березня. Американський амбасадор в Угорщині Артур Шенфельд передав шефу альянської Контрольної Комісії в Угорщині генералові Свірідову американську ноту протесту, в якій знову вимагається, щоб три великодержави розслідували становище в Угорщині. Нота закликає Росію не вдатися до заходів відплати

проти провідників угорської партії дрібних власників, що їм Совети і угорські комуністи закидають планування і готування змови проти советських окупаційних частин. Американська нота запевняє, що свідчення деяких членів партії дрібних власників — вимушені советськими урядовцями і членами комуністичної партії Угорщини.

Заколот в Парагваї триває далі

АСУНЦІОН. (Дена-Ройтер). За останніми повідомленнями, заколот в Парагваї набуває дедалі загрозливіших форм. 30 тис. воєнів гарнізону в Чако перейшли на сторону комуністичних заколотників. Тому уряд змушений запроваджувати ще

драстичніші заходи, ніж досі. Він мобілізує до війська всіх чоловіків, що лише можуть носити зброю. Вся пензура підлягає військовій контролі. Північна частина країни перебуває тепер майже цілком у руках заколотників.

Озброєння грецької армії

НЬЮ-ЙОРК. (АП). США планують озброєння грецької армії, що буде чисельністю до 100 тис. воєнів, щоб забезпечити оборону грецьких кордонів. Так повідомляють з авторитетних джерел. З цих же джерел

виходить, що в своєму посланні до Конгресу Трумен мав на оці, що правда в запропонованій допомогівій програмі, надсалати до Греції фахівців, але не американських воєнів.

Читайте сьогодні:

- Ю. Дивнич. На перехресті (1 стор.).
- Послання Трумена до Конгресу (2 стор.).
- Московська Конференція (3 стор.).
- В. Василенко. Гарантована чи акордна оплата праці робітників (4 стор.).
- Роман Львович. Куди піде Індія (4 стор.).
- II-ий З'їзд МУР-у (5 стор.).
- Омелян Оміль. В нашій школі (6 стор.).
- Василь Витвицький. З приводу одного концерту (6 стор.).
- Стефан Цвайг. Без батьківщини (6 стор.).
- Борис Лясняський. До правдивої культури (7 стор.).
- Петро Калина. Розмова „по душам“ (7 стор.).

* ВІДЕНЬ. (Дена). У Відні підписано францусько-австрійський культурний договір.

* ПАРИЖ. (ЮП). Советський амбасадор у Франції Александер Богомолдов і советський амбасадор в Англії Гергій Зарубін вилетіли 17-го березня літаком з Англії до Москви. Ніколай Новиков, советський амбасадор в США, залишив Вашингтон на декілька днів раніше.

* ЛОНДОН. (АП). Понад 200 тис. англійців висловили бажання емігрувати до Австралії.

* НЬЮ-ЙОРК. (Дена). Військові частини Чан-Кай-Шея окупували Тайпен, столицю Формози, де комуністи спровокували повстання.

* СОФІЯ. (ЮП). Представник болгарського уряду заявив, що Болгарія закрила була свої кордони лише на час обміну болгарських грошей. Але тепер цей наказ уже скасовано і кордони знову відкрито.

* ЛАГОРА. (Радіо-Штутгарт). Під час сутичок між індусами, мусульманами і сікасами в провінції Панджаб протягом останніх двох тижнів забито 1036 осіб і тяжко поранено 1110.

* МЕХІКО-СІТІ. В Тапахула (Мехіко) невідомі злочинці замордували англійського консула. („Нувель де Франс“).

* ЄРУСАЛІМ. Жидівські терористи пошкодили в п'ятьох місцях нафтогіз до Гайфи. („Нувель де Франс“).

* ВАРШАВА. (Дена). На основі трирічного плану переселення до західної Померанії, в 1949 р. в цій області має мешкати 2 мільйони поляків.

* ВАШІНГТОН. (Дена). 87 американських офіцерів і воєнів одержали від Советського Союзу медалі за хоробрість в боротьбі проти Німеччини.

* БРАТИСЛАВА. Як повідомляв часопис „Нувель де Франс“, в Братиславі засуджено на страту колишнього словацького державного президента Тісо і його двох міністрів.

* ЄРУСАЛІМ. (Дена). У зв'язку з наміром Англії передати палестинську проблему на розгляд ООН, в Єрусалимі зібрався сіоністський конгрес, щоб обговорити пляни політичної акції.

* НЬЮ-ЙОРК. (Дена). Еквадорський уряд викрив спробу заколоту в Ріобамба, розташованому за 175 км. на південний захід від столиці країни Квіто. Провідник змови — генерал Альберто Енріке, колишній диктатор Еквадору.

* АТЕНИ. (Дена-Ройтер). Грецькі урядові з'єднання ввели у бій проти повстанців авіацію. Під час бою коло гори Верміон понад 500 партизан здалися в полон.

* УЛЬМ. В одного власника склепу викрадено карткові відтинки на 30 фінт. масла. Під час ремонту підлоги „обкрадений“ зробив цікаве відкриття: мшні старанно вимостили з відтинків гніздо. („Швебіше Донав-Цайтунг“, 8. 3. 47.).

35 тис. ДП до Бельгії та Англії

ФРАНКФУРТ. (ЮП). На підставі угоди між Бельгійським урядом та ІРО Бельгії має прийняти 20 тис. ДП з американської зони на працю в копальнях. 10 тис. ДП уже погодилися на бельгійську пропозицію. Вони одержуватимуть ту саму платню, що й бельгійські робітники і пізніше можуть набути бельгійського громадянства.

Понад 15 тис. ДП — 12 тис. з англійських таборів у Німеччині і 3 тис. з англійських таборів в Австрії — щомісячно прийматиме на роботу Англія.

(„Ді Нос Цайтунг“, 17. 3.).

Нова фаза закордонної політики США

ПОСЛАННЯ ТРУМЕНА ДО КОНГРЕСУ. — «СВІТ ЗМІНЮЄТЬСЯ». — ЙДЕТЬСЯ ПРО СВОБОДУ

„Великі досягнення світового прогресу в багатьох випадках не можна приписувати визначним наслідкам визначних історичних битв. Інші, невидимі, непомітні, незбагненні сили і течії впливають на людську долю, здається, ґрунтовніше, ніж ці свідомі, чітко окреслені явища.“ Ці слова належать Вінстону Черчилю.

Чи ж не прямим запереченням сказаного була заміна Беряса Маршалом в американському міністерстві закордонних справ, що свого часу викликала справжній фурор в світовій opinio? Але ж ні! На нашу скромну думку, вона є якраз підтвердженням згаданого тезису, будучи лише, сказати б, ефективним зовнішнім виявом іншого „непомітного“ на перший погляд непоказного явища — перемоги республіканської партії.

Почалося, як відомо, з Воллеса. Колишній міністер торгівлі і найбільший співпрацівник покійного Рузвельта кликав Америку назад до співпраці з союзниками і поступок їм, як і під час війни. Був час, коли й сам президент ніби завагався, не знаючи чи підтримати сторону Воллеса, чи ні. Але перемога республіканців недвозначно визначила його подальші дії, поклавши край ваганням, якщо взагалі можна тут говорити про „вагання“.

Дямісія Воллеса стала таким чином початком нової закордонної політики США. Перемога республіканців під час виборів, зумовлена всім попереднім розвитком Америки, остаточно устализувала її. Новий рік довершив зміну в закордонному департаменті США. З причини „кепського здоров'я“ Бернс подався до

Дямісії, дарма що був чи не найенергійнішим з усіх закордонних міністрів.

Досвід двох повесних літ показав, що майбутнє світу вирішується не тільки в дипломатичних канцеляріях і не тільки на конференціях. (Відомо бо, як в Парижі міністри місяцями сперечалися з приводу декількох квадратних кілометрів землі довкола Трієсту). Всюди говориться про мир і розбродження, а тим часом забувають про найелементарніше: що „є речі, які — як сказав Трумен — американці цінують ще більше ніж мир“. Це — свобода! „Свобода віри, слова, приватної ініціативи“.

На всіх конференціях і міжнародних зустрічах, починаючи інституціями, як Рада Безпеки, і кінчаючи навіть чисто культурницьким ЮНЕСКО — тільки й мови про мир. „Тривалий мир“, „справедливий мир“, „укласти мир“, „погодити мир“, „зберегти мир“, „забезпечити мир“ і т. д. — в різних варіантах і словесних комбінаціях це слово не сходить вже протягом довшого часу з сторінок світової преси. В цьому сенсі воно стало — не буде перебільшенням твердити — номінальною характеристикою нашої доби. Дедалі воно загрожує перетворитися на хоча б гасло — своєрідне „мірло демократії“. (Адже, й саме поняття демократії стало нині лише гаслом. Говорять же про „західну і східну“ демократію, „комуністичну і капіталістичну“ і т. д.).

Політики з протилежними світоглядомі домагаються „погодити“ й „усталити“ отой „мир“, а поки вони сперечаються, час не стоїть. Події насувають, невідкладно вимагаючи рішучих дій. Тож, поки не пізно, треба вживати, очевидно, інших ефективніших заходів. І президент США сказав своє „слово“.

Промова, якої не виголосив жадний відповідальний державний муж повесного світу

За винятком Трумена, розуміється. Так визначає англійський часопис „Дейлі Мейл“ послання американського президента, звернене до американського Конгресу. Зміст цієї промови, що її виголошено 12 березня п. р. в, загальних рисах зводиться до такого:

„Серйозність теперішньої міжнародної ситуації змушує мене виступити на зібранні Конгресу... Закордонну політику і національну безпеку нашої держави поставлено на карту“, — приблизно цими словами почав Трумен свою доповідь про надання чотирьохсот мільйонів доларів кредиту Греції і Туреччині, щоб урятувати обидві країни від матеріальної нужди і тим самим щоб вони не стали об'єктом всяких експериментів.

Трумен детально проаналізував сучасну політичну ситуацію в Греції в зв'язку з терористичною діяльністю комуністичних елементів. Грецька армія слаба і бідно озброєна,

щоб чинити їй належний опір. Стати демократичною Греція може лише за допомогою інших. Крім США, немає жадної країни, яка могла б їй допомогти. Досі це робила Англія, але після 31-го березня вона не зможе підтримувати Грецію фінансово і економічно, будучи змушеною в багатьох частинах світу скорочувати свої зобов'язання. США думали навіть звернутися за допомогою до Об'єднаних Націй. Але ситуація вимагає негайних і невідкладних заходів. А Об'єднані Нації і їх організації не в стані допомогти, як цього вимагає час.

Майбутнє Туреччини, як незалежної і економічно здорової країни, має для миролюбивих народів світу не меншу вагу, ніж майбутнє Греції. Становище Туреччини зовсім інше, ніж Греції, бо вона не зазнала спустошень війни. Крім того, США й Англія допомагали їй тоді матеріально. Але й тепер вона потребує допомоги.

Назвав речі їх іменами

Далі президент сказав дослівно: „Одним з найпочесніших завдань закордонної політики США є утворення відносин, за яких ми й інші нації були б спроможні жити вільно, без гніту. Це було провідною думкою в війні з Японією і Німеччиною. Ми перемогли держави, які хотіли накинати іншим націям свою волю і свій спосіб життя. Ми здійснимо наші цілі лише тоді, коли допоможемо вільним народам зберегти їхні вільні інституції і їхню національну суверенність від рухів, які намагатимуться накинати їм тоталітарний режим. Народам цілого ряду держав світу недавно накинено проти їхньої волі тоталітарний режим. Уряд США знову протестував проти порушення

Ялтинської угоди, порушеної примусом і залякуванням Польщі, Румунії і Болгарії.“

В сучасний момент світової історії майже кожна нація має вибрати між двома різними укладами життя. Часто-густо вибір не є вільним. Перший уклад життя базується на волі більшості і відзначається вільними інституціями, репрезентативними урядами, вільними виборами, гарантією особистої свободи, свободою слова та релігії і свободи від політичного гніту. Другий уклад має за основу волю меншості, яку силою накидають більшості. Він опирається на терор і пригнічення, контрольовану пресу і радіо, наперед визначені вибори і на затискувані особистої свободи. Я переконаний,

що ми мусимо допомогти вільним народам визначити свою власну долю по-своєму.

Варто лише поглянути на мапу, щоб ствердити, що далі існування і суверенність грецької нації має найбільшу вагу в ширшому сенсі. Якщо Греція попала під контроль озброєної меншості, то це мало б далекойдучі наслідки і на сусідню Туреччину. Запекочення і хаос могли б дуже легко поширитись на цілий Близький Схід. Якщо ми не допоможемо Греції і Туреччині в цю критичну годину, то це матиме свої великі наслідки як на Заході, так і на Сході. Ми мусимо діяти рішучо і негайно.

Тому я заклинаю Конгрес дозволити надати Греції і Туреччині

до 30-го червня 1948 р. допомогу, розміром 400 мільйонів доларів. Крім того, я заклинаю Конгрес дозволити надіслати до Греції і Туреччини, на прохання обох країн, американський цивільний і військовий персонал, щоб допомогти націо-

нально використати наданий матеріал. Далі я прохаю дозволити вишколювати підібраний грецький і турецький персонал... Ми обрали важкий курс. Я не рекомендував би його, якщо альтернатива не була б ще важчою.“

Зерна тоталітарних режимів

Трумен закінчив свою промову словами: „Зерна тоталітарних режимів живляться нестатком і нуждою. Вони набрякають і ростуть на бідному ґрунті зубожіння і занепаду. Вони досягають свого повного зросту, коли народ втратив надію на ліпше життя. Ми мусимо підтримувати цю надію на життя. Вільні народи світу дивляться на нас, що

ми допоможемо їм зберегти їхню свободу. Якщо ми завагаємо на нашому провідному становищі, то ми виставляємо під загрозу мир в світі і, напевно, також добробут нашої власної нації. Шведкий хід подій накинув нам важку відповідальність. Я вірю, що Конгрес сміло погляне в вічі цієї відповідальності.“

ВІДГУКИ НА ПРОМОВУ ТРУМЕНА

США

Як подав Ройтер з Вашингтону, в політичних колах американської столиці підкреслюють, що Трумен обрав для свого послання „найгострішу мову“. Не називаючи Росію на ім'я, він засуджує її методи залякування в Польщі, Румунії, Болгарії й інших країнах. Він пояснює, що йдеться про ті самі речі, що й у війні з Німеччиною та Японією. Деякі кореспонденти згадують при цьому про подібні застереження, з якими звертався покійний Рузвельт перед початком другої світової війни до Гітлера. Та обставина, що президент США цього разу не тільки подав коментар, а й вимагав від Конгресу рішучо і безпосередньо протистояти російській експансії в деяких частинах світу, надала його словам особливого сенсу. Він говорив дуже ясно і цілком спокійно. Але коли він підвищував голос, щоб протестувати проти „тоталітарних режимів“, йому гучно аплодували.

Всім впало в очі, що російський амбасадор Новіков, який мав спочатку намір узяти участь в засіданні, був відсутнім, хоч тоді він ще не відлетів до Москви.

Сенатор Ванденберг, речник республіканців, закликав підтримати президента „в цей критичний момент“. Другий республіканський сенатор заявив: „Якщо я вірно розумію послання Трумена, його широкую вірою є: ми мусимо перешкодити Сталінові опанувати Європу, Африку і Китай“. Демократ Блок сказав, що Америка не може не додати далі факту, що народи світу в майбутньому мусять стати всі вільними або всі рабами.

Близькі до ОН кола твердять, як повідомляло ББС, що заява Трумена підтримує авторитет Об'єднаних Націй. Однак, Карта ОН не захищає однієї нації від допомоги іншим. Вся демократична преса широко коментує послання Трумена, відзначаючи його як маніфестацію волі США активно боротися за удержання миру і збереження принципів свободи, зафіксованих в Атлантийській Kartі.

Переважає більшість американців цілковито поділяють погляд президента. Конгрес виявив теж на диво велику єдність.

Політичний коментатор Колумбійського радіотовариства називає пропозицію Трумена допомогою Греції і Туреччині прямим викликом на адресу ССРС — йдеться, мовляв, про світове панування. Не на те ведено останню війну, щоб зробити ССРС владарем Європи. Тому США кидають виклик ССРС: „Ось доти, а далі зась!“ Так думає „Дейлі Мірро“.

„Нью-Йорк Гералд Трібюн“ вважає промову Трумена за найвидатнішу заяву в американській історії. Однак, від неї не

можна сподіватися більшого, ніж вона означає насправді. „Послання не є ні проголошенням американського імперіалізму, ні проголошенням війни Росії. Воно є лише випробуванням ефективності російської і західної систем в політичній, економічній і соціальній діяльності.“

На думку „Нью-Йорк Таймс-у“, президент в своїй промові нападав не на комунізм як такий, не закликав до христового походу проти нього, а лише підкреслив, що комуністичний режим — тоталітарний режим... Заперечливо поставились тільки деякі часописи. До них належить і „Чикаго Трібюн“. „Це — мова про війну. Неминучий наслідок — війна. Можливо не в цьому і не в наступному році, але постанову вже прийняв.“

АНГЛІЯ

В англійській пресі заява Трумена відсунула геть на задній план Московську Конференцію. „Бомба“, „Світ змінюється“ — такими наголосками починають свої коментарі „Дейлі Мейл“ і „Манчестер Гардієн“.

Якби США відважилися на такий крок перед 1914 роком, то до другої світової війни не дійшло б, і ми жили б в щасливому світі, заявив Черчил з приводу послання Трумена.

А вже цілковиту рацію має „Манчестер Гардієн“, коли зауважує: „Таким чином США логічно продовжують свою політику двох минулих років. Мова йде почасти про те, як запобігти порожнечі, що виникла наслідком зменшення економічної могутності Англії, і як знайти еквівалент для зруйнованої війною європейської рівноваги.“

І „Манчестер Гардієн“ і „Таймс“ розцінюють американський крок як поширення сфери американських інтересів на Середземне море і Середній Схід. „Таймс“ взагалі схильний додати в цьому початок нової фази в міжнародних відносинах.

Коротко кажучи, всі констатують активізацію закордонної політики США. Про поворот Америки до ізоляціонізму вже, очевидно, не може бути й мови.

С С С Р

Советські часописи цитували спочатку критично-наставлені статті з англосакської преси. А що вони, мабуть, ще не мали офіційних вказівок, то зміст промови Трумена (і то лише уривками) подано значно пізніше.

У п'ятницю „Известия“ заговорили про „нове втручання США в справи інших країн“. „Американські політики, проте, забули, що старі колоніальні методи уже від-

жили своє і нині приречені на поразку. В цім полягає основна слабкість Трумена“.

„Правда“ запитує: „Якщо Греція і Туреччина потребують допомоги, то чому ж Америка не звернулася за допомогою до Об'єднаних Націй? Президент Трумен хоче виправдати політику американської експансії, твердячи: він мусить захищати вільні народи від небезпеки тоталітарних урядів. Але й Гітлер говорив про більшовицьку небезпеку, коли хотів загарбати чужі країни.“

ФРАНЦІЯ

Коментарі французької преси загалом стриманіші, ніж англосакської. Представник уряду зазначив, як повідомляла агенція ЮП, що програма Трумена має дуже велику вагу і відіграватиме значну роль в міжнародній політиці.

Народно-республіканська партія Франції в одній резолюції висловлює своє задоволення і вітає крок США. Зате комуністична преса поставилась негативно до висловлювань американського президента. „Фігаро“ з цього приводу писав: „Всі сприймали промову як антикомуністичну. Це видно хоч би й з тієї нервовості, яка панує протягом останніх 48-ми годин серед представників французької комуністичної партії“.

Але найцікавіше звучить одне місце в „Л'Епок“: „Заява Трумена показує, що період платонічних жестів минув, що США вирішили перебрати на себе відповідальність в Європі і діяти. Якщо один американський сенатор сказав, що промова Трумена буде видатною датою в американській історії, то ми б хотіли додати: вона буде видатною датою в історії Європи“.

ГРЕЦІЯ

Грецький міністер-президент Максімос сказав, що „Греція буде наввік вдячна президентові Труменові і американському народові“.

В дипломатичних колах розуміють пропозицію США — допомогти Греції військовим персоналом — в той спосіб, що можна сподіватися незабаром прибуття деяких американських військових частин.

Щоб вшанувати промову американського президента, власники склепів і урядовці Атея закрили на 2 години всі свої склепи і установи.

ТУРЕЧЧИНА

„Турецька нація готова, якщо зайде потреба, захищати честь батьківщини, її права і кордон“, — заявив міністер-президент Туреччини Пекер.

Урядовий орган „Улус“ пише, що майбутнє світу залежить від того, чи Греція і Туреччина будуть спроможними протистояти можливо-му нападові.

Дебати в Раді міністрів поживаються

Порядок денний

На своєму першому засіданні міністри ухвалили порядок денний нарад, вироблений ще в Нью-Йорку. Він складається з таких шести пунктів:

1. Обговорення звіту альянтської Контрольної Ради. 2. Форма і обсяг тимчасової політичної організації Німеччини. 3. Підготування німецького мирного договору. 4. Обговорення американської пропозиції про роззброєння і денацифікацію, а також інших заходів політичної, економічної і військової контролю Німеччини. 5. Обговорення звіту фахівців вугільного питання. 6. Договір з Австрією.

Молотов запропонував офіційно поставити на порядок денний також питання відношення Англії, США і СРСР до внутрішньої ситуації в Китаї. Проти такої пропозиції китайський міністр закордонних справ склав формальний протест, бо китайське питання не має нічого спільного з Московською Конференцією, що ставить за мету опрацювати мирні договори з Німеччиною та Австрією. Отож, Рада відхилила советську пропозицію. Перед виступом Молотова Маршал запропонував поставити на порядок денний питання обмеження окупаційних військ в Європі. Але і з цього приводу не схвалено жадного рішення. Зате міністри погодились на пропозицію Бевіна — підтвердити закон альянтської Контрольної Ради про ліквідацію Прусії. Крім того, міністри обговорюватимуть фінансове становище Трієсту.

Розгляд звіту альянтської Контрольної Ради міністри розпочали за порядком денним, опрацюванням компетентними уповноваженими. Першим пунктом була демілітаризація Німеччини.

Демілітаризація

Молотов обстоював думку, що демілітаризація в західних зонах залишає, так би мовити, бажати кращого. Так, в англійській зоні, за його твердженнями, ще й досі існують німецькі військові з'єднання під командуванням німецьких офіцерів, а також чужинецькі формации. На це Бевін відповів, що німецькі частини використовуються для очищення місцевостей від мін і не являють собою жадних військових організацій. Натомість він запропонував, щоб інші держави подали відомості про кількість німецьких полонених за межами Німеччини, при чому англійський міністр запитував, чи це правда, що Совети вербують німецьких полонених, офіцерів і рядових, до свого війська. (Прямий натяк на генерала Павлюса і його організацію).

Молотов пропонував своїм колегам доручити Контрольній Раді до 1-го липня 1947 р. опрацювати план знищення німецької зброєвої промисловості, що мав би бути здійснений шонайпізніше до кінця 1948 р. Особливої ваги Молотов надавав ліквідації картелів і трестів; весь німецький військовий матеріал та інше військово-устаткування на всій німецькій території, за його словами, треба б знисити до кінця 1949 р.; до 1-го червня 1947 р. треба б розпустити всі німецькі військові і напіввійськові з'єднання, а також ліквідувати всі не-німецькі з'єднання і табори в Німеччині.

Маршал вважає наслідки демілітаризації в американській зоні задовільні. Але він незадоволений із сильного зменшення німецької важкої промисловості. Сучасне становище Німеччини вимагає, на його думку, більшої промислової потужності. Він рекомендував, щоб міністри схвалили звіт альянтської

Контрольної Ради про демілітаризацію і визнали значні досягнення з цієї ділянки в усіх зонах.

Бідо прохав додати до французьких пропозицій про визначення зброєвого потенціалу, уміщених в звіті Контрольної Ради, пропозиції Молотова і Маршала. В питанні демілітаризації Бевін поділяв погляд Маршала.

Денацифікація

Минулого четверга жваві дебати точилися навколо питання денацифікації. Головував на засіданні Бевін. Маршал висловив своє занепокоєння з приводу повідомлень, нібито в советській окупаційній зоні реабілітують колишніх активних нацистів, якщо вони вступають до соціалістично-комуністичної партії СЕД. Маршал звернув увагу на те, що в звіті альянтської Контрольної Ради нічого не подано про денацифікацію в советській зоні. Він осуджував тенденцію використовувати денацифікацію як політичний інструмент. Тому американський міністр вимагав єдиного денацифікаційного закону для всієї Німеччини. На таку пропозицію пристав і Бідо, однак з застереженням, щоб денацифікація провадилась відповідно до законодавства окремих країн, а не в формі єдиного законодавства для цілої Німеччини.

Молотов, з свого боку, критикував денацифікацію в трьох західних зонах, зокрема в англійській. З його слів виходить, нібито 35% правників і юристів в американській зоні — колишні прибічники Гітлера, в англійській зоні — 43%, а в французькій — аж 50%. На це Бевін, посміхаючись, відповів, що й тут виявляється „єдність альянтів“. Потім він назвав п'ять імен колишніх видатних нацистів, що посади тепер відволідають, керівні пости в советській зоні. Він має, мовляв, цілий список (аж 40 осіб!) таких людей. Совети заборонили в своїй зоні соціал-демократичну партію, бо вона не погодилася об'єднатись із СЕД. Таких метод не можна вважати за демократичні, сказав Бевін.

Маршал, Молотов і Бевін висунули декілька проєктів, що мали б служити підвалиною для дальших переговорів у справі денацифікації.

Наради заступників

На засіданні заступників чотирьох міністрів советської делегати Вишинський запропонував, щоб міністри розглядали звіт альянтської Контрольної Ради в такій послідовності: демілітаризація, денацифікація і демократизація Німеччини; обговорення всіх питань щодо економічного і політичного становища Німеччини; відшкодування; питання створення центральної адміністрації, як також форми і повноваження тимчасової політичної адміністрації.

Уповноважені в справах австрійського мирного договору вирішили покласти до життя чотири комісії, кожна з яких зокрема буде компетентна в політичних, економічних і військових питаннях; четверта комісія вивчатиме питання німецького майна в Австрії.

Уповноважені чотирьох міністрів схвалили російську пропозицію рекомендувати своїм шефам поставити на порядок денний питання про долю ДП. На вимогу заступників, Рада міністрів обговорювала його минулої суботи.

ДП і перенаселення Німеччини

У суботу міністри обговорювали питання ДП і організацію Німецької держави. Молотов знову виставив своє незадоволення з приводу перебування ДП в західних зонах Ні-

меччини, тоді як Маршал і Бевін рішучо виступили проти примусової репатріації. Американський міністр сказав, що США активно підтримуватимуть ІРО. Бідо зробив, за виразом одного німецького часопису, сенсаційну заяву про перенаселення Німеччини. Він запропонував зменшити кількість німецького населення, дозволивши німцям емігрувати. Бідо зазначив, що в великій чисельності населення Німеччини, яка є під цим оглядом найбільшою з усіх сусідніх країн, Франція вбачає військовий потенціал, що разом з німецьким промисловим потенціалом може бути загрозою надалі. Франція ладна спільно з іншими альянтами піти на революційний шлях, щоб стіпнати німецьких імігрантів із своїм населенням. Французький міністр зокрема запропонував:

1) Не дозволити надалі виселяти німецькі меншини з інших країн до Німеччини. 2) Припинити виселення, що тепер відбувається. 3) Відмовити примусово вивезеним особам оселятись надовго в Німеччині і прискорити переселення таких осіб до інших країн. Бевін до цього додав, що з огляду на перенаселення англійської зони англійський уряд не бажає приймати нових німецьких втікачів, доки чотири великодержави не вироблять відповідного плану контролю. Щодо питання ДП, то цю проблему можна полагати остаточно, лише переселивши ДП до інших країн.

Як подає „Ное Вюрттембергіше Цайтунг“, пропозиція Бідо — дозволити німцям, на підставі міжнародних угод, емігрувати до Франції викликала в Берліні справжню сенсацію. Таким чином сучасне перенаселення Німеччини стало одним з важливіших дискусійних питань і його більше не можна буде обминути. В дипломатичних колах гадають, що воно матиме вплив і на майбутнє німецьких кордонів.

Демократизація

Під час дебатів з приводу демократизації Німеччини Маршал визначив точніше поняття демократії. Соціальне суспільство не є демократичне, якщо люди не мають свободи без страху висловлювати свою власну волю і свої власні переконання, сказав він. Альянтська контролія — одноразова нагода продемонструвати справедливість демократичних цілей. Альянтська Контрольна Рада не дійшла до згоди, щоб забезпечити політичну й економічну свободу в усіх частинах Німеччини. „Ми ніколи не зможемо досягти демократизації Німеччини, — сказав Маршал, — якщо ми обмежуватимемось

лише негативними методами і наставленням, лише вилучаючи нацистів із впливових постів.“ Відповідаючи на Маршала визначення поняття демократії, Молотов сказав, що ліше не говорити на цю тему: советська делегати викладе свої погляди пізніше.

Економічна єдність і відшкодування

17-го березня відбулося чотиригодинне засідання міністрів — поки що найдовше від початку Конференції. Предметом суперечок було питання економічної єдності Німеччини і відшкодувань. Молотов вимагав скасувати англійсько-американське об'єднання зон як, на його думку, несумісне з Потсдамською угодою і суперечне принципам економічної єдності Німеччини. І навіть більше: він закидав західним великодержавам, нібито вони порушили Потсдамську угоду, поставивши альянтську Контрольну Раду перед лицем так званих доконаних фактів. Він скаржився, що Англія перебрала на себе сталеливарну і вугільну промисловість Рурської області, Франція відокремилася економічно Саарську область від Німеччини, а США й Англія об'єднали свої зони в одну всупереч Потсдамським постановам. Конкретно Молотов запропонував, щоб Рурська область підлягала спільній контролі чотирьох альянтів — Англії, США, Франції й СРСР.

Молотов радить утворити окремі центральні департаменти, як от фінансів, економіки і т. ін. Адміністративним і економічним життям мали б керувати політичні партії і профспілки.

В справі німецьких відшкодувань Молотов висунув проєкт сплати таких протягом 20 років. За цим проєктом, відшкодування мали б сплачуватись у формі демонтажу німецьких фабрик, у формі точної продукції і німецького майна за кордоном. Совети вимагають 10 мільярдів доларів відшкодувань, тоді як на трьох інших альянтів припадає разом теж 10 мільярдів доларів.

Молотов, однак, телефонує...

ЛОНДОН. Після того, як ліберальний часопис „Манчестер Гардіан“, пасаючи в одній статті про теперішнє становище російського міністра закордонних справ Молотова, висловився, що „Кремль розташований тепер за рогом і Молотову вже не потрібно вдаватися до телефону“, кореспондент „Дейлі Експрессу“ повідомляє з Москви, що генералісимус Сталін може юворити безпосередньо з Молотовом, бо від Сталінового робочого стола в Кремлі прокладено телефонний провід до кімнати Молотова в Московському клубі пілотів. Це зроблено для того, щоб уможливити Молотову протягом Конференції безпосередньо з Сталіном відбувати наради з приводу питань, які вимагатимуть швидких і негайних рішень. („Телеграф“).

Тільки 900 тисяч полонених в СРСР?

МОСКВА. (Дена-Ройтер). 18 березня Советська пресова агенція ТАСС офіційно повідомила, що в СРСР перебуває 890.532 німецьких полонених. З початку капітуляції звільнено 1.003.947 полонених і відіслано до Німеччини. Так заявлено після того, як американський, англійський і французький міністри закордонних справ подали минулої п'ятниці число німецьких полонених в своїх країнах.

До 13-го березня 1947 р. в американському полоні перебувало 15.103 кол. німецьких вояків, тоді як 15.873 інших німецьких полонених, більшість із яких буде незабаром звільнена, працюють тепер в американській зоні Німеччини.

Число німців в англійському полоні становить 435.295 колишніх вояків, з яких 17.500 помісяця повертається до Німеччини. З початком липня цього року звільнюватимуть помісяця 20.000

ШТУТТГАРТ. Крайове засідання християнсько-демократичного союзу 16-го березня обговорювало вищевказане повідомлення ТАСС. В одній ухваленій з приводу цього резолюції говориться: „Крайовий з'їзд з глибоким занепокоєнням прийняв до відома офіційне повідомлення ТАСС, передане південно-німецьким радіоопереслячем, що на советській території перебуває нібито лише 890 тис. полонених, тоді як раніше постійно повторювалося, що там їх нараховується до 3-4 мільйонів. З'їзд прохав тимчасовий провід відділу союзу випробувати всі можливості, щоб внести ясність з приводу долі зниклих полонених.“ („За Штуттгартер Нахріхтен“).

Німецький мирний договір

МОСКВА. (ЮП). На Конференції особливих уповноважених в справі Німеччини виникли жваві дебати навколо питання, чи накінути Німеччині мирний статут, чи виробити для неї мирний договір, що його мав би ратифікувати німецький уряд. Уповноважені довго сперечалися, чи називати договір

ЗВІДУСІЛЬ

* ОСЛО. (Дена-Ройтер). Нобелівський Інститут в Стокгольмі повідомив, що серед кандидатів на Нобелівську премію за заслуги в справах збереження миру згадано імена Папи Пія XII, чехо-словацького президента Едварда Бенеша, колишнього директора УНРРА Герберта Лемена і Магатму Ганді, духового провідника індусів. Крім того, одну премію передбачено між п. Елеонорою Рузвелт і колишнім амбасадором СРСР в Швеції Александром Коллонтаєм.

* ПАРИЖ. (Райна). В Альжірі з'явилася ціла рої саранчі. Місцями таї рої досягають до 12 км. завдовжки і 6 км. завширшки.

* МАДРИД. (Дена-Ройтер). Один літак скинув над Мадридом велику кількість листівок, які закликають відновити в Іспанії монархію. В іншій листівці говориться: „Ми не хочемо ні Франко, ні комунізму“.

* РИМ. (ЮП). Страйкуючі пекарі в Неаполі напали на місцевий університет і підком знищили бібліотеку, спаливши багато книг і старі документи. Причини цього такі: студенти висміювали демонстрацію страйкарів і вигукували до них з вікон університету: „Забрайтеся геть до корит своїх пекарень“. Після цього розлючені пекарі напали на будинок університету, найстаріша частина якого побудована ще в 1224 р., повибивали шибки, побили багатьох студентів і, вдершись до бібліотеки, дали шпиковити волю своєму гніву.

* НЬЮ-Йорк. На підставі плану іміграції, проголошеного Домініканською республікою на Гаїті, Домініканська республіка бажає прийняти 100 тис. ДП. Для перших емігрантів передбачено колішній володіння президента Рафаеля Труїльо. („Нувель де Франс“, 15. 3).

* ЛОНДОН. (ББС). До північної Англії прибула 48 німецьких літаків, що виїхали заміж за колишніх англійських вояків. Наймолодший із них 18 років.

* РИМ. (ЮП). Як повідомляла поліція, в Римі заарештовано 66-річного діда, що крав на одному цвинтарі людські кістки. Чудернацький злодій за допомогою двох молодих людей викрав з одного цвинтаря поблизу Риму 350 фунтів кісток. Злодій уперто не хоче зраджувати, кому він продав „красне добро“ і на віщо його використовувало.

* КОПЕНГАГЕН. (АП). Данія скасувала візи для англійських, французьких, голландських і бельгійських подорожніх.

* АМСТЕРДАМ. Уперше в усій історії голландського судівництва заведено жінку на страту. Це 42-річна жінка Анс ван Дійк, що виказала 68 голландських життів німецькій Службі Безпеки. („Нувель де Франс“).

* ПАРИЖ. (ЮП). 17-го березня появилися паризькі часописи — вперше від 13-го лютого. Робітники розпочали працю на тих самих умовах, що й перед страйком.

* НЬЮ-Йорк. Маргарет Трумен, 23-річна дочка американського президента, наступної неділі вперше виступатиме радіом як професійна співачка. („Нувель де Франс“, 18. 3).

* ЛОНДОН. З однієї замітки особливого кореспондента „Дейлі Мейл“ виходить, що „святий Ісламу“ Пір Сареб плянує „священну війну“ в північно-західній Індії, якщо до липня 1948 р. (коли англійці залишать Індію), не буде згоди між Мусульманською Лігою та індусами.

„мирним договором для Німеччини,“ чи „з Німеччиною“ і нарешті погодилися називати його „німецький мирний договір“.

Угода між Віднем і Прагою

ВІДЕНЬ. (Дена). Австрійський міністр закордонних справ д-р Грубер і дипломатичний представник Чехо-Словацьчини у Відні граф Догальський 17-го березня підписали угоду про усталення кордонів між Австрією та Чехо-Словацьчиною. Єдиним пунктом, з приводу якого під час переговорів не досягнуто згоди, було питання теренів коло південного берега Марху. На них претендувала Чехо-Словацьчина, але Австрія не хоче їх відступити, бо через не могла б вона втратити зв'язок із каналом Марх — Дунай, що його проєктують будувати.

ПОВОЄННІ ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ

Гарантована чи акордна оплата праці

Увесь світ переживає тепер історично-переломову зміну економічних і соціальних відносин, справжню „безкровну революцію“ досі загальноприйнятих і застосовуваних на практиці методів і понять. Те, що ще до війни декому здавалося „лівим“, скрайнім, просто навчанням із Сходу, тепер планоно проводитися в життя. Правда, то тут, то там провадяться різні експерименти, дискусії, пишуться статті за й проти, але життя непохитно йде вперед. Загальний напрям економічного розвитку коротко можна характеризувати так:

Економіка більшості держав Європи тепер розвивається в бік націоналізації головних галузей промисловості, транспорту і банків. Потреба широкого державного планування розвитку народної економіки не викликає тепер ні в кого жадних заперечень; з цим погоджуються навіть американці, поборюючи свободу діяння, — прихильники „ліній й зиску“ і відомого *laissez faire*.

Залишаючи обговорення цих дуже цікавих проблем до іншого разу, ми торкнемося лише проблем праці робітників та їх оплати, проблем, на яких комунізм виявив своє стратегічне і політично-тактичне банкрутство, свою політичну короткозорість і цілковите нерозуміння шляхів розвитку світової економіки.

Передусім зазнали остаточної поразки всякі розрахунки комуністів на безробіття і „голодну армію“ безробітних, яких комуністичні агітатори готувалися використовувати для різних „подпольних“ і явних заколотів, безпорядків і навіть політично-соціальних революцій. Ми переживаємо цікавий момент історичної епохи: майже всі держави світу, неважче змовившись, в один голос кричать: дайте нам робітників, рілників, інженерів, техніків. За американськими підрахунками тепер не вистачає світовій промисловості до 10 мільйонів робітників різних фахів. Надто гостра нестача робочих рук відчувається в Англії, Франції, Бельгії, Чехії, Скандинавських країнах, Польщі і навіть в СРСР.

Непомітно для звичайної людини сталася інша важлива зміна в економіці всього світу, а саме: без гострих криз і особливих зривів промислова машина перейшла з воєнного виробництва на мирне. Цей процес ще не закінчився у всіх країнах, але він на добрій і нормальній дорозі. Саме тепер США утворюють спеціальний фонд для допомоги європейським країнам в промисловій відбудові і розбудові.

Але й тут комуністична ставка на непоборні відбудовні труднощі виявилася битою.

Причини робітничих страйків

Отже, мусимо передусім сконстатувати нестачу чоловічих робочих рук у світовій промисловості, збільшення кількості жіноцтва і підлітків на фабриках. У цілому світова промисловість зберігає 8-ми годинний робочий день, працює сталими змінами і здебільшого за акордними нормами.

Як з оплатою праці робітників, чому виникають робітничі страйки, де коріння цього зла?

За час війни і дворічного повоенного періоду ціни на промислові товари і предмети широкого вжитку скрізь підвищилися; середній життєвий рівень громадянина взагалі і робітника зокрема, як підрахували економісти, подорожчав на 25-40%. Це поставило перед керівниками держав питання руба: чи стати на шлях перегляду норм оплати праці (тобто підвищення заробітку за рахунок зменшення прибутковості підприємств), чи погодитися на перегляд цін на промислові вироби (тобто на подорожчення життя), а в дальшому результаті на поступову інфляцію, що кінець-кінцем може призвести до зриву всіх економічних передбачень і плянів, а головню до безробіття.

Щоб не порушувати дальше нормального розвитку економіки, здебільшого державами, як США, Англія, Франція, Бельгія тощо, йдуть на різні економічні поступки-полегшення робітникам, беручи, звичайно, на себе великі жертви та не допускаючи значного подорожчення промислової продукції в цілому. Але основні питання плянового розвитку економіки потребують принципового вирішення.

Питання тут стоїть так: **плянова економіка не може миритися з мінливістю кожночасної економічної кон'юнктури, вона мусить її попереджати, її не допускати, її ліквідувати.** Іншими словами, елемент праці в загальній промисловій продукції мусить бути стабільним і забезпеченим. Отже, треба, як кажуть американські економісти, перейти на річний гарантований робітничий заробіток, вимагаючи гарантованої продуктивності (виданості) праці. Англійські економісти формулюють свої вимоги трохи інакше: вони насамперед вимагають підвищити продуктивність праці для кожного робітника протягом тижня.

Два принципи праці

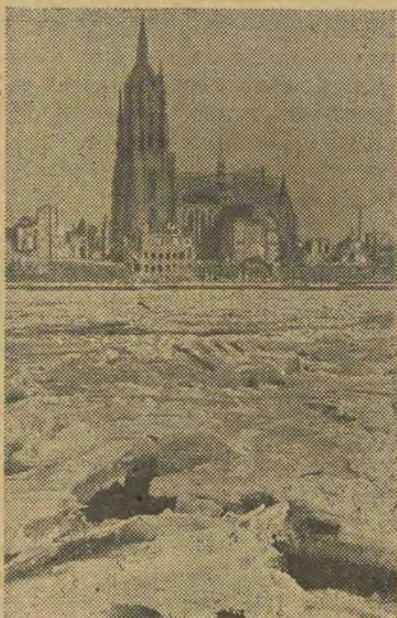
Як ставлять цю проблему большевики? Найперше „стахановські методи“ праці, тобто чиста акордна праця (скільки виробив, стільки й одержиш платні) і залежно від цього акордна оплата, тобто за систематичне невиконання норми як за саботажем, звільнення від праці або навіть і далекий Сибір. **Ніяких гарантій, а стабільність забезпечена лише примусом.**

Такі в основному два принципи праці: демократичний (гуманний, справедливий) і комуністичний, скерований на закріпачення, пригнічення робітника як людини.

Якщо „стахановщина“ в СРСР у новому повоенному розвіті висоту останні жили з робітника, а робітництво в цілому провадить напівголове існування, то Західна Європа й Америка шукають шляхів, як правильно розв'язати ці так важливі економічні проблеми. Звичайно, США, Англія і Франція ще не закінчили обговорювати ці проблеми, але напрямки уже досить виразні. Справа в деталях, в погодженні позитивних рішень із загальними напрямками розвитку всієї економіки в цілому. Іншими словами, позитивна розв'язка питання заробітку робітників вирішити багато соціально-економічних проблем, за уюрмування яких десятиріччями боролись профспілки і соціалістичні партії.

Цікаво, що комуністи не знайшли ще мітингових слів і резолюцій, щоб зайняти будь-яку позицію до цих історично-важливих нових тенденцій народної економіки Америки й Англії, ваочними свідками яких є ми.

В. ВАСИЛЕНКО.

Лідрушів... Франкфурт в/Майні (Дена-Більд).

Куди піде Індія?

Сміливий експеримент англійського уряду

Прем'єр Етлі заявив, що уряд Великобританії вживає заходів, щоб найдалі до червня 1948 р. владу в Індії передати цілком в руки індійців. Англійська, як також частково індійська преса прийняла цю заяву критично, бо йдеться про повну самостійність Індії з вільним вибором — чи залишиться вона як член британської спільноти народів, чи зирне з нею всякі конституційні зв'язки. Це дуже слизький експеримент.

Індія була досі підвалиною британської спільноти народів, англійською перлиною. Хто лише хотів повалити гордий Альбїон, той спрямовував свої удачі насамперед на Індію. Це робив Наполеон, до цього готувався німецький імперіалізм, це було мрією російських царів і того роду політику в Азії послідовно веде уряд СРСР. Ідеєю Ленїна було злучити народи СРСР, Китаю та Індії в одну революційну масу, щоб зліквідувати цілком капіталізм.

Сталін у своїх „Питаннях ленїнізму“ пише: „Ясно, що революційне пробудження колоніальних країн визначає кінець світового імперіалізму“. Тому політика східної великодержави у всіх колоніальних краях, а головню в Індії підтримує спершу чисто націоналістичні рухи, а шойно опісля використовує створені для „вищої“ роботи комуністичні партії. Комуністичне закорінення в Індії нині вже дуже поважне. Комуністи зручно використовують різного роду непогодження і різниці на тлі релігійних, соціальних, територіальних, що їх у строкатій людності Індії аж надто багато. Всякого роду страйки, заворушення — це, як правило, комуністична робота.

Англія досі зміла успішно відбивати всі зазіхання чужих імперіалізмів на Індію. Проте, останнім часом ця „перлинка британської корони“ коштувала Англії забагато золота і крові. Глибшою причиною двох останніх світових воєн був, власне, Близький Схід та Індія. По кожній війні Англія мусіла робити поступки своїм колоніям, а головню Індії. В добу соціалістичних і комуністичних ідей керувати колоніями дуже важко, тим більше, що англійський імперіалізм — морський імперіалізм і, як такий, є відносно гуманним та демократичним, тобто творить ліберальну культуру та розвиває засади індивідуалізму як підставу людського поступу — в протилежність до континентального імперіалізму (яким є російський імперіалізм), що знає тільки повну централізацію і затиск.

Британська спільнота народів тримається на добровільності своїх членів і цим вона сильна. Поодинокі

члени тієї спільноти були спершу колоніями і тільки поступово одержували привілеї статуту домініонів, кінчаючи цілковитою самостійністю Канади. Індія мала б одержати відряду повну самостійність, не переходячи тих посередніх стадій, що їх мусіли перейти інші бувші колонії Англії. Це — революційний крок в історії Великобританії, але він зумовлений особливими міжнародними обставинами. Британський уряд зважується на це згідно з принципом морського імперіалізму та згідно з основою/засадю Британської спільноти народів — добровільністю, бо це надовше і сильніше зв'язує.

СССР є нині дуже грізним противником на Близькому Сході і в Азії. Його впливи проникають до сфери англійських впливів. Англіїці, знаючи добре відносини в Індії, вважають за відповідне залишити боротьбу з комуністичними впливами самим індійцям. Тоді загроза з півночі стане якразішою в очах індійських державних мужів і змусять їх до взаємної згоди та одного фронту з цілою британською спільнотою народів. Тим Англія позбується тяжкої колоди і матиме більшу свободу рухів саме у відношенні до північного противника, що так заступається за всі не ним поневолені народи.

Якщо експеримент англійського уряду вдасться, і Індія піде на добровільну співпрацю з ним (загал індійських політиків на чолі з Ганді — англофілом!), то це буде початок прогрі СРСР в Азії, а тим самим у цілому світі. Це буде зворот, що не залишиться без впливу на Китай. Самостійна Індія з протибольшевицьким вістрям — це новий чинник у світовій політиці, а в азійській зокрема. Тоді саме те, чого сподівалися Ленін і Сталін, повернеться проти них. Своім стратегічним становисшем, поруч із спроможністю виставити велечезну армію (і то забезпечену своєю власною воєнною промисловістю), Індія являтиме собою майже неопіненого спільника Англії та західного демократичного світу. Не слід забувати, що Індія має 400 мільйонів людності.

Але, з другого боку, Індія — найбільш різнонаціональна, відстала, розсварена країна світу. Індія як молода держава мусить своє буття оперти на одній з великодержав: або Британській іперії, або СРСР. Треба сподіватися, що індійські політики таки виберуть Англію за патрона своїх перших кроків. Спертися на СРСР — це означало б для Індії радикальну зміну внутрішнього кастового устрою, це означало б ліквідацію князівських дворів, патомість, верховодство парів (зне-навиджена вайняжча каста), це означало б ще гіршу експлуатацію і скору нову війну. Бо зв'язок Індії з СРСР викликав би порушення рівноваги в світі, а це не минуче привело б до війни. Тоді на випадок перемоги Англії, Індія могла б стратити навіть статут домініону, а не те що повну самостійність. Є ще багато причин чисто внутрішнього характеру, що промовляють за зв'язок Індії з Англією, і проти такого зв'язку з СРСР. Нарешті морський іперіалізм забезпечує децентралізацію та індивідуальний розвиток, чого не дає континентальний імперіалізм та ще советсько-го типу.

Роман ЛЬВОВИЧ.

ВІСТКИ З ЕКОНОМІКИ

США розбудовуватимуть торговельну флоту. Президент Трумен доручив спеціальній комісії виробити довготермінову програму розбудови і модернізації американської торговельної флоту. Коли США вступили у війну, американське суднобудівництво перейшло на масове виробництво транспортних суден. Всі пасажирські кораблі, з яких третина більше 20-річної давности, також використовувалося для транспортних цілей. Більша частина з них затоплена, пошкоджена або перебудована відповідно до військових умов, так що вони майже стали непридатними за мирного часу. Трумен назвав модерну торговельну флоту не тільки важливою для торгівлі і промислу, а й для національної безпеки. (Дена).

Швеція збільшує вивіз паперу. Швеція збільшить, напевно, експорт газетного паперу; для неї збільшування вивозу стало життєвою потребою, бо наслідком імпорту великої кількості паперу, домашнього устаткування і предметів розкоші Швеція витратила чимало доларів і швейцарських франків. Щоб уможливити збільшений експорт, шведські часописки минулого року добровільно погодилися зменшити на 10% свій тираж. („Райн-Некар-Цайтунг“).

Експорт США в 1946 р. Як повідомило статистичне бюро американського уряду, загальний експорт США в 1946 р. склав 9.738 мільйонів доларів, а в 1945 р. 9.806 мільйонів доларів, з державним (урядовим) експортом включно. З цих чисел на американські торговельні підприємства в 1946 р. припадало 7.907 мільйонів доларів, а в 1945 р. лише 3.874 мільйонів доларів. (АП).

Обмін банкот у Болгарії. Всі болгарські банктони, вартістю від 200 левів і більше, мали бути обмінені протягом 5 днів (з 10-го до 15-го березня), бо інакше вони втрачали свою чинність. Всі приватні конта були блоковані. Болгарський Банк відмовився обмінити більші суми закордонним місям, зокрема англійській. На цьому ґрунті дійшло до протестів, висловлених болгарському уряду французькою, англійською та іншими місями з приводу того, що міліція перешкоджала їм дістатися до Банку. (ББС).

Виробництво лез до гоління. В Золингені, де раніше виготовлялись знамениті німецькі бритви „Золінгер“, виробляють щомісяця 25-30 мільйонів лез до гоління. Виробництво потужність Золингерської промисловості за повної навантаженості і нормальних умов — 150 мільйонів. (ДПД).

Промислова виставка в Швейцарії. З 12-го до 22-го квітня в Базелі відбудеться швейцарська промислова виставка. Приблизно 2.100 експонентів виставлятимуть у 18-ти павільйонах свої вироби. (АП).

Німецькі підприємства в Фінляндії. 40 колишніх німецьких підприємств і їх акціонерних товариств у Фінляндії потрапили під російський вплив. В 23 підприємствах весь акційний капітал перейшов до рук росіян, тоді як в 17 товариствах більшість акцій ще належать фінам. (ДПД).

Норвегія одержує кредити від Швеції. Швеція обіцяє Норвегії 3½-відсоткову позику, розміром на 59 мільйонів шведських крон. Це перший повоєнний кредит, що його Швеція надає закордонній державі. Позику має служити для фінансування норвезьких замовлень, головню корабель, що будуватимуться на шведських корабельнях. (ДПД).

Ціни на пшеницю. Канадійська пшениця, призначена для експорту (за винятком тієї, що її продають Англії), 10-го березня коштувала 3 долари за 1 бундель. Починаючи з 1917 р., це найвищий стан цін на пшеницю. (АП).

Данія вивозитиме пиво до Китаю. Після другої світової війни Німеччина втратила свою роль основного поставника товарів для Далекого Сходу, зокрема електричних матеріалів, машин, медичинських виробів, консервів, сиру і пива. Правда, тубільне населення не дуже цікавиться таким імпортом. Зате представники білої раси в Китаї відчувають брак таких предметів. Отож, замість німецького пива, що опанувало весь китайський ринок, Данія хоче експортувати своє. З цією метою до Копенгагену приїхав із Шанхаю один представник, щоб навізати контакт з фірмами, що зацікавлені в експорті на Далекий Схід. („Rhein-Neckar-Zeitung“).

Фармацевтична промисловість Румунії. Румунський уряд докладає всіх зусиль, щоб розбудувати потужну і видайну фармацевтичну промисловість, для якої в Румунії існують надзвичайно сприятливі умови. Раніше, приміром, німецька фармацевтична промисловість закупувала

тут більшу частину потрібної їй сировини. В Букарешті нині говорять, що самі спроможні її обробляти. Румунія могла б дуже легко виготовляти велику кількість уротропіну, натрій-селікату, аспірину, пірамідону тощо. Крім того, Румунія є найбільшим європейським продуцентом рослин, що містять в собі лікувальні речовини. Але чого бракує Румунії для розвитку фармацевтичної промисловості, то це капіталів і відповідних фахівців. Під цим поглядом сподіваються підтримки з боку Швейцарії. („Райн-Некар-Цайтунг“, 13. 3.).

15—16-го БЕРЕЗНЯ ВІДБУВСЯ II-й З'ІЗД МУР'у

Інтерв'ю з головою МУР'у Уласом Самчуком

— Які організаційні і творчі досягнення має МУР за час від першого до другого з'їзду?

— На це питання відповіді двома словами, це значить не відповіді взагалі. Оцінити ваші досягнення, це значить збагнути великий творчий процес цілого ряду одиниць нашої літератури у вигнанні. Досягнення наші для вас є дуже великі, для несповідомих у тайники творчості членів нашої організації, ці досягнення можуть бути не поміченими. Тільки віддалі і перспектива дасть змогу ці речі належно сприйняти.

Ми організовані, ми з'єднані і це—за дуже малими винятками—всі. Всі, що працюють в діяльній літературі. Наша організація виявила творчу організованість, що може бути прикладом і предметом наслідування інших українських організованих одиниць.

— Найважливіші перешкоди в роботі МУР'у за цей час?

— Питаєте про перешкоди? Хто їх серед нас не має. Треба великої мужності і відваги, щоб їх не перебільшити. Ми хочемо бути не тільки творчими, але й організовано творчими. У цьому напрямку спрямовано головну нашу насагу. Розуміється, що переборюємо багато перешкод. Не всі нас належно розуміють. Одні нас не бачать, інші намагаються не бачити, ще інші бачать у нас матеріал, який треба використати. Ми ж хочемо бути незалежними. Хочемо дати нашому народові мистецькі твори, що виправдували б ті велетенські зусилля, що наш народ віддав на захист свого права. Дуже великими перешкодами для нас є брак відповідного відношення до нас нашого суспільства. Але це речі, що вимагають від нас зрозуміння і поблажливого застосування. Це покищо неумикне і ніякі наші нарікання тут нам не допоможуть.

— Які мистецько-творчі і стильові особливості виявилися в МУР'і?

— Тут більше сказали б наші критики—Ю. Шерех, В. Державин, Б. Подоляк. Це їхня, так би мовити, ділянка, де вони чують себе дома. Я насправду вагаюся дати тут вичерпну відповідь, бо дивлюся на речі із свого місця. Для мене є одне—наші мистецько-творчі наставлення щодо стилів в загальному поділяються на два—стиль новаторів і стиль традиціоналістів. Але дуже часто вони і перехреснюються і взаємно себе доповнюють.

— Творчий доробок МУР'у?

— Число він великий. За рік вашої праці вийшло, при наших дуже несприятливих технічних умовах, 32 видання з позначкою "Золота Брама", що є знаком нашої організації. Між тим, розуміється, не все може рефлектувати на тривкість, але є й такі речі, що матимуть значення для майбутніх наших поколінь. Вийшли твори Багряного, Осмацького, Косача, Барки, Костецького. Вийшло чимало гідних уваги праць наших чільних критиків: Шереха, Державина, Подоляка, Білецького та інш., що мають для нашої літературної творчості дуже і дуже неперехідне значення.

— Молодь у МУР'і—її творчі вияви, успіхи?

— Маємо молодих колег, що заповідають прийняти на себе не легкий обов'язок бути мистцями нашого слова. Особливо в поезії маємо ряд гідних поважної уваги імен. О. Веретенченко, Л. Лиман Л. Полтава, Г. Чернів та інш. Трохи мало заступлена молоддю наша проза, але за нами дуже ще короткий час (маємо на увазі наше втікацьке становище), щоб могли щось остаточно сказати.

— Наскільки українські письменники увійшли в контакт з письменниками інших країн Європи й поза Європою?

— Цей контакт покищо невеликий. Робляться спроби. Найближчі стосунки маємо з білорусами, далі, з поляками. Але все то далеко не те, що в цьому напрямку хотілося б зробити. Наша тенденція—породити заходи, направити по зможі нашу недостатку.

— Які творчі пляни та завдання найближчого часу ставить перед собою МУР?

— Питання дуже широке. Творчі пляни, це пляни у відношенні до нашого мистецтва. Дати нашої культури, нашому народові твори, що говорять б про нас не тільки тепер, але й колись. Щодо конкретних плянів, то про них публічно говорити не вважаю за кінце потрібне.

— Як відбивається еміграційне політичне життя на діяльності МУР'у?

— Ми духовно і творчо не на еміграції, а дома. Несемо нашу Україну з нами і понесемо її скрізь, де будемо. Розуміється, що оточення зумовляє наше творче наставлення, але світ для нас це тільки конкретність, на яку ми зважасмо, але йому не підлягасмо без застереження.

Наша політика на еміграції,—це справа, що вимагає бажати багато кращого. Ми, як письменники, хочемо робити свою "політику", політику часу й простору, а не політику гуртів, чи перехідних, неустійливих, чисто суб'єктивних, наставлень. Нам старанно чіпляють ярлики. Ми їх так само здимаємо із себе, хоч нас не хочуть тут ніяк розуміти. Ми просимо розуміти нас

так, як є, а не так, як хтось хоче. Ми цілком свідомо і продумано вибираємо якраз так, а не інакшу поставу, бо намір наш — служити не партіям, а народові. Вибачте, але це наше єдине переконання і просимо всіх так само одверто та шляхетно сприйняти, як одверто та шляхетно ми пропонуємо увазі нашого громадянства.

ХРОНІКА II З'ІЗДУ МУР'у

З'їзд розпочався 15.3 о 10 год. вступним словом Голови МУР'у У. Самчука і оголошенням численних привітань: від ВУАН, від СУЖу, від ОМУС-у та ін. Потім виступили три доповіді про підсумки літературного року: проф. Державин, проф. Шереха і Юрія Косача, що сплявля на виставках драматургії. У дискусіях, що розгорнулися до доповідей, промовці піднесли ряд моментів в. Л. Коваленко: критика В. Державина має безпечну тенденцію — нігілізм. Проф. Порський: слід утворити спільне об'єднання українських мистців з усіх ділянок; МУР повинен взяти на себе що ініціативу. Ю. Дивнич: завдання літератури оформити світовідчуження своїх сучасників; за промовцями не почувались людини вашого часу. І. Багряний: не в формалістично-стильових шуканнях, а в ставленні проблем світогляду полягає завдання літератури; справа є криза літературної критики, що борсається над формою. В. Чапленко: мітотворення, що його підносить Ю. Косач, абсолютно не переконує, як і містика взагалі; людська творчість керується інтелектом. Б. Подоляк: ми не вискочили поза коло проблем 20-х років; тоді було дано обетку, але ми боялися визнавати, що ростемо з того ґрунту.

По обіді в велику залу вступили загалом звіт Правління МУР'у (У. Самчук) і організаційний звіт (І. Костецький). Висловивши довіру Правлію МУР'у за його минулу діяльність, з'їзд приступив до виборів нового Правління і Ревізійної комісії. На голову аklamація всіх присутніх обрало Уласа Самчука; членами Правління обрано: Ю. Шерех, В. Подоляк, Ю. Дивнич, С. Гординський, Ю. Косач; кандидатами: В. Державин і Яр Славутич.

До Ревіз. комісії обрані члени:—Ф. Дудко, В. Домонтович, Д. Гапенна; кандидати: Ю. Клен і В. Чапленко.

ІЗ ЗАЛІ З'ІЗДУ

— Я відмовляюся від прикінцевого слова на свою доповідь,—заявив речник клясацізму проф. Державин.

— Я урочисто присягаюся, що надалі дискутувати в справі стилю з проф. Державиним не буду,—в тон своєму "противникові" заявив апологет органічно-національного стилю проф. Шерех.

Так закінчилася цілорічна боротьба між чільними представниками двох стилевих тенденцій у нашій літературі. Зразу якось аж не вірилося, що це "всерйоз". Головуючий Юрій Дивнич навіть звернувся до проф. Державина: "А може б ми обійшлися без Вашої резигнації"? Обличчя інших багатьох учасників у першу мить також виявляли зашкоченість. Але вже за хвилину, спостерігаючи сусід і прислухавшись до власного внутрішнього голосу, учасники з'їзду відчули глибоке душевне задоволення. Так, ця дискусія дійшла своїх "геркулесових стовпів", набираючи позалітературних рис словесної "перепалки", що її метою ставало не поборювання літературних поглядів, а поборювання осіб. Це свідчило незаперечно, що дискусія про стилі вичерпала себе, і добре, що вона закінчилася саме так, що противники залишили поле бою разом, не вимагаючи "трупів".

Правда, дехто, зокрема серед гостей, мав вираз скептичний—мовляв, чи ж надого? Були й такі, що їх обличчя виражали ніби жаль: не буде "гострих моментів"! Та це лише легкі хмаринки, що перебігали, на мить затінюючи соняшну погоду з'їздової атмосфери.

Другим, ще виразнішим моментом під час з'їзду, що виявив розуміння високих завдань мистця і

дух солідарності, була доповідь голови МУР'у Уласа Самчука і особливо те, як її сприймали письменники—учасники з'їзду і гості. Улас Самчук зумів розбудити серед присутніх справжній МУРівський патріотизм. З його слів струмляла гартована певність і завзяття. Воно мобілізувало присутніх, надихало глибокою вірою, що раз МУР протягом більше року встояв як єдиність, не зважаючи на розсвареність нашого суспільно-політичного життя, то він не дасть уже себе завалити. Письменники можуть бути горді, що вони, як це й належить мистцям, дітям духової культури, дали приклад так важливої для нас (і на жаль, так мало прищепленої в нашому суспільстві) громадянської чесноти—взаємозрозуміння і толеранції, а звідси—чесної співпраці в одній українській родині.

Цей дух солідарності Мистецького Українського Руху, свідомість спільних завдань, поклавши свого часу до життя МУР, протягом року отже не вигас, а зміцнів. Він був домінуючим на з'їзді, надавав йому тон, що його не могли розбити чи підірвати окремі полемічні "перехльостування".

Глухо, слабим відгомном прозвучала у виступі проф. Чапленка дискусія про раціональне і ірраціональне в літературі головно з приводу доповіді Юрія Косача. А шкода! Це питання дуже складне, висунутий Ю. Косачем постулат мітотворення і обстоюваний проф. Чапленком примат раціонального, мотивація одного й другого на користь своїх тез—це речі, що варті ширшого і докладнішого обговорення. Треба сподіватися, що це буде зроблено в нашій пресі. А. ЮРИНЯК.

ПЕРЕД НАМИ СВІТ...

Із звітної доповіді голови МУР'у п. Уласа Самчука

Я був завжди того переконання і не можу його позбутися також зараз, що письменник в житті нації, а особливо тепер якою є наша нація, це дуже й дуже відповідальна одиниця, що її прямим і безпосереднім призначенням було і є творити самий процес зростання нас, як людей, його формувати та спрямовувати, надавати йому право історичної та природної закономірності.

Не можемо позбутися свідомості того, що під надихом мистецького слова постало з нашого небуття наше буття.

Рік практики дав право мені думати, що люди, які покликали нашу організацію — МУР — до життя, ніяк не зробили помилки, а навпаки, вони усвідомили дуже важливу істину, що ми, як люди, потребуємо не тільки звичайного механічного контакту, а що ми потребуємо органічної єдності—тієї самої, якої ми, в силу дуже переконливих фактів, були позбавлені протягом довгого часу.

Ця єдність, це не та трафаретна, заявлена фраза, якою щодня оперується... Нам потрібна інша єдність. Не претендуємо і навіть свідомо відкидаємо згляшталовання думки, чи мистецького наставлення. Свідомо хочемо творити різноманітність, але нам потрібна все така єдність. Велика космічна всеобіймаюча наше почуття згармонізованість. Потрібне з'єднання того вишого порядку, що його мають люди з розвинутим свого людського в собі. Нам потрібно збагнути й усвідомити основне почуття миру, почуття форми, почуття тривалості, узasadненої моральної дисципліни. При цьому завжди настирливо напрошується на думку поняття, що ми підходимо до тре-

тього і остаточного оформлення свого національного вивернення. Ми йшли до українства, йшли до політики, зараз ми наближаємось до людини. Я маю на увазі дещо відмінне поняття людини, ніж те, що його проповідували свого часу гуманісти. У зміст людини вкладається більше, ніж сама гуманність. Передовсім це певний стиль життя—стиль такого рівня, коли людина у своїй етиці і моралі творить засадничу дистанцію між собою і рештою світу, що її оточує.

І до цього етапу ми, як національна спільнота наближаємось. Народ, що постає, що виростає із свого зародку, що цілком свідомо означає своє постання, як воскресіння з мертвих, такий народ потребує і цього постійно вимагає, духовних провідників такого порядку, що обіймали б суть справи в її цілому, а не обмежились на якійсь одній ділянці. Коли ми маємо на увазі політичний провід і коли ми бачимо при тому яловість думки, це тільки доказ, що такого роду тип людини не в стані дати собі ради з цілим комплексом понять та означень і що на допомогу йому мусять прийти люди творчого порядку. Творчого, формуючого, утверджуючого. І такою людиною є мистець.

Мистець і мистецтво, в яких би воно формах не виявлялося, це думка запропонована нашій увазі конкретним висловом. Сума мистецтва це сума почувань людини. Через мистецтво людина репрезентує себе перед Богом. І немає на землі ані фаху, ані заняття, ані якого людського типу, що не було б пов'язане з творчою мислю мистця, бо коли ми візьмемо сокиру, то вже це основне знаряддя своєю формою нам скаже, хто був її ковалем. А

сума форм творить весь зміст звичайного буття на землі.

Ми є також люди і ми також не всі можемо бачити справи тим самим поглядом. Може бути так, що те, що мені видається чорним, мому колезі буде видаватися білим і навпаки. Але самою нашою мудрістю буде така мудрість, що узгіднить нас, що приведе нас до відчуття дійсності. І тому я прошу, шановних колег, вже наперед виключити в собі протиріччя задля голого протиріччя і наставити себе на позитивне, не буду вимагати тільки позитивне за, але й позитивне проти. Позитивного проти, це не буде голе протиріччя, коли воно впливатиме з глибини нашого дійсного переконання.

Бо коли ми, мистці, маємо спрямування творити форми життя та нашої духовності, ми повинні в першу чергу знайти їх в самих собі. Коли сотні тисяч примірників друкованого слова розноситься щодня наші думки між нашим громадянством, то тим самим ми беремо на себе велетенську відповідальність, бо кожне те слово одного разу вимагатиме звіту. Не політичні організації відповідатимуть за сьогодні. Їх в майбутньому не буде. За майбутнє відповідатимемо ми, бо наші праці цих днів, перейдуть до наступних поколінь, і ніхто, як ми будемо за них нести відповідальність. І не все одно що сьогодні вийде з-під нашого пера. Особливо, кажу, сьогодні, бо стоїмо сьогодні дійсно "плечима-до-плечей", а перед нами світ неймовірних ускладнень, серед котрого мусять також пройти живою та національна спільнота, до якої належимо ми. І коли ми сьогодні маємо такі завдання та коли маємо почуття миру наших духовних вартостей, то будучи справедливими, мусимо сказати, що по одинці тепер виконати свого завдання не будемо мати сил.

Мусимо наші скромні сили одявнич звести в зусалля спільноти і

тим самим надолжити недомагання нас, як одиниць. Закон природи одного виявлення надолжує законом природи іншого виявлення. Так само, як це є в діяльній нашій фізичних зусиль.

Для того творимо нашу збірноту, нашу організацію. Сьогодні підсумуємо рік праці організації. Підсумки в цифрах будуть подані нашими колегами, що заступають відповідні ресорти, а ж обмежусь до цього загального підсумку, що його це висловлюю...

Нарешті, ті напрямки та політичні впливи. Я, панове, з цього приводу вже говорив. Хочу ще тільки додати, що я не розумію, чому саме ми можемо бути в одній організації, навіть коли хтось з нас має відмінний стиль чи форму. Мені сказало: та наша організація чисто фахова! Ні. Не чисто фахова, а й ідеологічна. Ми скугі прокляттям доби, в якій живемо. Служимо одному Богові. Переслідуюмо одну ціль. Виконуємо одне завдання. Це і є те, що нас єднає. Альманах МУР'у і журнал колеги Костецького "ХОРС" без сумніву ризикнуть наставленням, але мають також без сумніву одне завдання — підняти рівень рідної культури. Наша різноманітність, це не мінус, а плюс. І було б дійсно трагічним, коли б ми всі писали так, як я, чи Костецький, однак є дійсним благословенням, що кожний з нас є сам собою й одночасно взаємно себе доповнює...

Те саме з нашими політичними нетерпеливцями. Я цілком переконаний, що наша література не буде пошкоджена, коли наші колеги будуть мати відмінні політичні погляди, особливо коли це стосується поглядів цього дня.

Світ перед нами для того, щоб знайти в ньому. І не тільки в нязях, у масах. Мусимо думати дістатися на передні місця, бути не тільки спостерігачами, а й співтворцями цієї дійсності.

В нашій школі

В лютому м-ці п. р., хоч і з великим запізненням в цьому навчальному році, шкільні інспектори разом з учителями народних та середніх шкіл почали складати шкільні навчальні плани та програми.

Це має дуже важливе значення в роботі вчителів і шкіл, бо в багатьох школах на скитанні робота йде так, як це її зможе провести сам учитель.

В різних школах по-різному подають матеріал, а це вносить непорозуміння, коли діти переходять з однієї школи в другу, хоч у них є й свідоцтва про перебування чи закінчення тієї чи іншої класи.

Дуже цінний і добрий початок роботи розпочали шкільні інспектори та вчителі, бо навчальні плани і сталі програми є мірилом знань, учнів і роботи школи, до того ж ще й дороговказом упорядникам і авторам шкільних підручників та методичних посібників.

Алеж чи будуть ті навчальні плани і програми такі, які б бажано мати, бо нікому не є секретом, що програми і підручники в окупованих чужинцями наших землях були і тепер є пристосовані до вимог окупантів.

Програми і підручники, які потрапили сюди з наших земель, окупованих чужинцями, не позбавлені отих вимог і пристосування, а тому виникла пекуча потреба нових програм і підручників. Бож не можемо ми допустити, щоб наші школи виховували запродавців-явчарів. На жаль, є ще й тут, в еміграційних школах, учителі, які й далі вихваляють роботу шкіл за часів окупації наших земель ворогами, ігноруючи важливу справу укладання нових підручників.

В очах інспекторів та таборових начальників, які ще й самі не позбулися нахвату пристосовуватися до

вимог „чужого пана“, робота таких учителів показується на високому рівні, але діти мають дуже низький рівень знань, як це виявлялося у свій час в Карльсфельдській гімназії з мови.

Хоч в яких несприятливих умовах доводиться працювати нашому учителю, але все таки мусимо поставити деякі вимоги до роботи школи, до вчителя, до навчальних планів, програм і підручників, а особливо до того, кого і як повинна виховувати наша школа.

Український патріотизм, велика любов до свого Рідного Краю, добрий виховний і освітній цenz мусять стати основою основ шкільних програм і підручників. Це повинно бути лямбтомом в роботі вчителя і методологічною настановою складачам підручників та методичних посібників для вчителя.

Ніхто нам не дозволить виховувати з наших дітей неробів, лежебоків, білоручок, що без мамки чи без няньки не одягне штанив чи суконки і буде нездатним вижити в умовах суворой дійсности.

Ніхто з нас не має права виховувати з наших дітей панків-шляхтичів, що скептично і з презирством дивилися б на чесну працю селянина, робітника чи трудового інтелігента.

Ніхто не сміє виховувати фамілярів, які б зневажали вчителів, священників, батьків і старших себе.

Релігія в школі мусить виховувати у дітей християнську мораль, братню любов, але не робити з наших дітей фанатиків, які нічого не знають б про природні явища та були б відсталими людьми у наш час атомової енергії.

Ніхто з учителів не має права ігнорувати кращі методи педагогічної роботи в інших перелових країнах, не поповняти своїх педагогічних знань або, не підготувавшись, іти до класи.

Наші складачі програм і підручників мусять насамперед забезпечити програми і підручники відповідним освітнім матеріалом, а в той же час, урахувавши вищезгадане, дати вчителям напрямні виховати наших дітей в потрібному аспекті.

Вчителям, інспекторам, науковцям, батькам треба пам'ятати, що школа насамперед мусить бути аполітична щодо всяких партій і ніхто не має права використовувати її в інтересах своєї партії, а тим більше для поборювання інших партій.

Ніякий провінціалізм не має права претендувати на своє першество і керівну роллю в школі, а тим більше в мові, бо в нас є одна українська культура і одна літературна мова.

Ураховуючи це все, учителі не мають права ігнорувати нових програм та новах підручників, коли їх можна дістати, не дотримуватись його, як було за Польщі чи за шного окупанта, бо це приводить до відсталости.

Є чимало ще учителів, які ніяк не хочуть поліпшити своєї педагогічної роботи, вважають себе в ній леве не корифеями.

В багатьох ще школах провадять так роботу: половина уроку — мова, а друга половина — арифметика, а на закріплення матеріалу на цьому ж уроці не відводиться часу, і уроки дуже скидаються на кінофільми. Дома дітям немає з чого повторити, то ото й не дивно, що знання дітей дуже слабкі. Цього самого дотримуються й деякі шкільні інспектори, які часто лише керують з канцелярії, а ні в своїй школі не бувають, ні в школі німецькій чи в тому ж таки таборі у інших народів.

Та цим усім робота школи, інспектора, науковця й батьків не повинна кінчатися. Нам, учителям, обов'язково треба створити свою професійну спілку, мати свій учительський часопис, створити методично-педагогічну колегію одну на три зони, яка б узала на себе обов'язок видавати науково-педаго-

3 приводу одного концерту

Афіші сповіщали в малому містечку Кавфбойрені про „велику музичну подію“ — концерт російського хору під керівництвом П. Русановського. Було написано, що хор складається з 25 співаків, що співає „славні російські народні, надольські та козацькі пісні“. Заохочена німецька публіка зібралася досить численно. Зібралось немало й українських слухачів, що були цікаві послухати російської народної пісні — в добром — як цього можна було сподіватися — виконанні. Та саме цим слухачам довелось немало надивуватися. Не тому, що на сцені побачили тільки 16 хористів, замість заповіданих 25. Це може трапитись. І не тому, що склад цього мішаного хору виявив себе як разючо нерівний: в ньому знамениті басы (разом з глибокими контристами), добрі звучні сопрани, а при тому дуже слабкі альти і безбарвні — а то й просто безголосі тенори. Дивно виглядала програма концерту — і з цього саме приводу подаємо свої зауваги.

У програмі концерту, присвяченого російській народній пісні, знайшлися українські пісні і твори українських композиторів. Що більше: майже ціла перша з двох частин концерту спіралася на українській музиці. Знайшлися тут, між іншим, піла в'язанка українських народних пісень „Дівка в синях стояла“ та ін.), далі „Стеліся, барвінку, низенько“, дві композиції Давидовського („Бандура“, й „Іхав козак за Дунай“) і ще й Ніпінського „Закува-

гічний журнал, стежила б за педагогічною роботою інших народів та поширювала б кращі методи в роботі і для наших шкіл, знайомила б наше учительство з науковими роботами з педагогіки, психології та школознавства, створити на три зони одно шкільне видавництво, яке б об'єднало навколо себе фахівців, що взяли б складати підручники для нашої школи. Шкільне видавництво, що в Авсбурзі, дуже неініціативне і бездіяльне, не має своєї друкарні. Там, уже складені і підготовані до друку, деякі шкільні підручники з географії, мови, лежать без руху ось понад шість місяців.

Омельян ОМІЛЬ.

ла та сива зозуля“. Доповідач програми тільки в деяких випадках згадав, що це українські народні пісні, зате композитор так і подавав слухачам без ніяких зауважень, отже, згідно з цілим характером концерту, як російських. Мусимо ствердити, що деякі пісні виконували в препроганих обробках, у чужій для них гармонізації. До того диригент Василь Бвглевський вводив будцімо для виконавчого ефекту різного роду неоправдані й непотрібні раптові зриви, вигуки, оклики і не раз просто неестетичні фокуси (напр., басы в одному місці самі сходили униз, якимись невизначеной висоти звуками). Насувається питання — що це: неугага чи помилка, незнання чи може роблення фронтитки в музиці?

Суть справи тут не в тому, що якийсь чужонаціональний хор співає українські пісні. Не було б лиха, а навпаки, було б корисно, якби не тільки російські, але й, скажімо, чеські чи німецькі хори познайомилися з великими здобутками української хорової літератури, і то не з Давидовським, а з Лисенком, Леонтовичем, Степенком і з цілим рядом сучасних композиторів. Та в даному випадку, коли хор виступав як російський, виступав у своїх народних строях, присвячує виразно свою програму російській музиці, а втлочує в не майже в половині програми чуже надбання, справа набирає іншого, неприємного посяму. Тут не лише вводиться в блуд широкого кола необізнаної, особливо чужинської публіки. Тут з боку диригента і хору маємо присвоєння чужого культурного добра, отже — надужиття. Цього російському хорові не слід робити, не слід йому перед чужими вистроюватися в позичене пір'я. Російська хорова література не така вбога, щоб з неї — коли б уже про те йшло, — не можна було скласти концертного репертуару.

Цій справі присвячуємо стільки уваги тому, що згаданий тут факт не єдиний, не відокремлений випадок. Раніш, особливо після першої світової війни, такі випадки використання й безпереможного виключення українських пісень як свого культурно-національного надбання були не тільки з боку російських, але й польських виконавців. Тепер не варто дошукуватись чи не походить з незнання, чи з певної тенденції. Треба тільки з притиском сказати, що такій поведінці найвища пора закінчитись.

ВАСИЛЬ ВИТВИЦЬКИЙ.

СТЕФАН ЦВАЙГ *)

БЕЗ БАТЬКІВЩИНИ

3 твору «Die Welt von Gestern, Erinnerungen eines Europäers» уривок з якого надруковано в «Neue Auslese» ч. 2/47.

The sun of Rome is set. Our day is gone.
Clouds, dew and danger come, our deeds are done.

Запад Австрії вніс у моє приватне існування зміну. Спочатку мені видавалося, що вона цілком без значення і тільки формальна: я стратив мій австрійський паспорт і мусів просити англійську владу видати мені білого папірчика-паспорта для бездержавників. Десять літ раніше, коли я зустрів одного разу в Парижі Дмитра Мережковського і він жалувався мені, що його твори в Росії заборовено, то я, тоді ще без власного досвіду і зрештою без глибокої застанови, пробував потішити його словами, що це прецінь не має важливого значення, бо його твори й так поширені в цілому світі. Авторів жаль, що його твори зможуть відтепер появлятися тільки у перекладах, у розводненій та зміненій формі вислову, — я зрозумів дуже добре шойно тоді, коли і мій власні твори зникли з німецької мови. Так само я зрозумів шойно тоді, що значить заміна мого паспорта на англійський папір для чужинця, коли мене, нарешті, впушено в англійську урядову домівку після того, як

я доволі довго мусів ждати у ждальні, на лавці прохачів.

Бо отримати мій австрійський паспорт я мав право і кожний австрійський консулярний урядовець, зглядно поліційний старшина мав обов'язок негайно мені його видати як повноправному громадянину, натомість англійський папір для чужинців я мусів для себе випросити. Це була випрошена ввічливість зрештою, що можна було її кожного моменту відібрати від мене назад.

Через одну ніч я знову зсунувся на один ступінь виш. Я став емігрантом, скитальцем, хоч ще вчора я був гостем із закордону і як-не-як „джентльменом“, що тут видав свої гроші і платив податки. Я зсунувся вниз, між категорій людей меншеартісних, хоч їх не можна ще назвати нечесними. Крім цього відтепер треба було випрошувати окремо кожну закордонну візу на тому білому папері, бо в інших країнах зробились недовірливими до того „сарту“ людей, між якими я нагло опинився, до тих без охорони права і власної батьківщини, що їх не можна було на випадок потреби відставити назад у їх батьківщину так як інших, якщо вони зробились дошкульними і спинялися задовго. І я все мусів пригадувати собі слова, що мені казав їх перед роками один російський скиталець: „Раніше чоловік мав тільки тіло і душу, а

тепер він потребує до цього ще й паспорт, бо інакше його не вважають за людину“.

І справді, — ніхто, мабуть, не робить більш наочним занепад світу по першій стіговій війні, як саме обмеження особистої свободи рухів людини та зменшення її прав на волю. Перед 1914 роком належав світ до всіх. Кожний їхав куди хотів і спинявся, як довго хотів. Не було ніяких дозволів і все наново теж бавить здивування молодих людей, коли я їм розказую, як то я перед 1914 роком їздив до Індії та Америки, хоч не мав і не бачив ніякого паспорта. Людина всідала і всідала, вона про ніщо не питала і її не питали і не треба було виповнювати ні одного з той сотні паперів, що їх нині треба виповнювати. Не було ніяких перепусток, ні віз, ніяких докучливих обмежень. Ті самі кордони, що через патологічне недовір'я всіх до всіх переміняли урядовці і жандармерія в засіки з колючого дроту, були раніше тільки символічними лініями, які можна було переступати без клопоту так само добре, як полуденник і Грінвіч. Шойно по війні зачав націоналізм вносити в світ замішання, а як перший прояв цієї умової епідемії нашого століття появилася ксенофобія, ненависть до чужинців, а принайменше неохота до них.

Всюди обороняли себе перед чужинцями, всюди їх відсували. Всі пониження, що їх раніш видумали тільки для злочинців, накладено тепер перед їздою і під час подорожі на кожного подорожнього. Треба було давати себе фотографувати справа і зліва, спереду і збоку, з волюссям так коротко обтяти, щоб можна було бачити вухо, треба було давати відтиски пальців, спочатку тільки одного, відтак всіх десятих. Крім того треба було прикладати свідоцтва, посвідки здоров'я, щеплення, посвідку поліційної влади про поведінку, рекомендації, треба

було показувати запрошення і подавати адресу родичів, покликуватися на моральні і фінансові гарантії, виповнювати і підписувати всякі формуляри у трьох-чотирьох примірниках — і людина була згублена, як тільки один з тих паперців загубився.

Це все виглядає на дрібниці. І на перший погляд воно може навіть робити враження дрібязковости з мого боку, що я взагалі про це вже згадую. Однак через всі ті бездумні „дрібниці“ наша генерація втратила нерозумно багато цінного часу. Коли я порохую, скільки я у тих роках виповнив формулярів, заяв при кожній подорожі, податкових декларацій, девізових посвідок, — коли я згадаю ті всі перепустки, дозволи на перебування, дозволи на виїзд, поліційні замельдування і вимельдування, скільки годин я висиджував у ждальнях консулятив і всіяких урядів, скільки разів я вистоював перед урядовцями, — приїжджими, змудженними і запрацьованими, — скільки разів мене обшукували і допитували на кордонах, — то шойно тоді я розумію, скільки у тому столітті пішло намарно з достоїнства людини, в столітті, про яке ми у нашій молодості мріяли, що воно дасть людині волю та громадянство світу. Скільки забрали з нашої творчости, з нашого думання ті непродуктивні, а рівночасно понижуючі душу постійні нарікання! Бо в тих роках кожний з нас студював більше всіяких урядових розпорядків, як творив духу, а перші кроки в чужому місті, у чужій країні вели вас не так, як колись до музеїв, до замітних красивлів, тільки до консуляту або поліційного уряду, щоб там випросити для себе якийсь „дозвіл“. Коли ми сиділи вкупі — ті самі, що колись деклямували вірші Бодлера і з душевним запалом дискутували над всіякими проблемами, то тепер

ми ловили себе на тому, що розмовляємо про афідавіти і перепустки і про те, чи треба нам клопотатися про постійну візу чи тільки туристичну.

В останніх роках було важніше для життя познайомитися з невеликою співробітницею консуляту, ніж приязнь з Тосканіні або Ролляном. Ми з уродженою вільно душею завжди відчували, що були тільки предметом, а не підметом, що у нас нема ніяких прав, а все є тільки ласкою уряду. Нас постійно переслухували, реєстрували, означували числами, переглядали, штемцеливали і кожний з відтисків тих печаток на могому паспорті я, як непоправна людина вільних часів, як громадянин республіки світу, про яку я мріяв, ще й нині відчуваю як тавро, а кожний з тих розпитів, кожну ревізію як приниження. Я добре знаю, що це все дрібниці і тільки дрібниці в тому часі, коли вартість людини раптом упала ще нижче, ніж вартість всіяких валют. Все ж таки, коли затримати в пам'яті ті малі симптоми, то шойно тоді пізніший час зможе устійнити правильне, клінічне розпізнання обставин душевного буття і того помішання, що опанувало наш світ протягом двох світових воєн. Може я був запалто розпещений раніше. І може моя вразливість зробилася надто великою через надто різкі перемиїні останніх років. Кожна форма еміграції приносить з собою неминуче свого роду звихнення рівноваги. Це мені не допомогло, що я через майже півстоліття виховував своє серце в душі громадянства світу, щоб воно билось як серце громадянина цілого світу.

Ні, того дня коли я стратив свій паспорт на 58 році життя, я зрозумів, що з своєю батьківщиною тратиться більше, ніж тільки кусень землі.

З німецької переклав В. Г.

ПЕРЕКЛАДАЧ.

*) Стефан Цвайг — австрійський письменник, жив в роках 1881-1943. Есеїст і автор історичних біографій; найбільш перекладав автор нашого часу. Жив від 1933 р. на чужині як політемігрант і помер в 1943 р. в Бразилії самогубною смертю. Його книжка „Die Welt von Gestern“, з якої містимо в перекладі цей уривок, була його останнім твором.

Панахида по Т. Шевченкові та П. Кулішеві в Авґсбурзі

У неділю 16. III 47. після Архирейської служби Божої у св. Покровській УАП Церкві, в таборі Сомме-казерне, Владика Архєпископ Ігор у послушній духовенства відправив панахиду по бл. пам'яті великих синах України — Тараса Шевченка та Пантелеймона Куліша. Перед панахидою Владика виголосив патріотичну, глибоко-змістовну промову. Висвітливши християнські чесноти обох великих синів нашого народу, він закликав усіх українців наслідувати їх приклад і припинити, нарешті, партійні чвари та не йти шляхом „чорних рад“.

ТАБОРЯНИН.

За Бельгією — Бразилія

18-го березня в українському таборі Новому Ульмі відбулися збори мешканців, скликані з ініціатиивою таборової Переселенської комісії. Напередодні до табору приїздив представник Міжурядового Комітету відкачів, дав деякі попередні відомості про можливість виїзду до Бразилії на поселення і тепер інж. Реутів від імені таборової Переселенської комісії ці відомості подав до відому зібраних таборян. Після інформації п. Реутова, короткий економічно-географічний огляд Бразилії подав п. Мамонтів, а голова таборової ради ще доповнив картину двома прикладами-ілюстраціями. На основі цих відомостей зарисовується менш-більш така загальна картина.

До Бразилії може виїхати 1000 родин. Склад родини — голова, його дружина і не більше трьох дітей. Проте, це обмеження практично наряд чи когоскредити, бо дорослі сини чи дочки (у віці понад 20 років) можуть записуватися на виїзд і підписувати контракт окремо, незалежно від своїх батьків. А вже на місці в Бразилії, жити і працювати разом з цілою своєю родиною. Зазначється, що бажанні якраз сімейні ДП, бо загальні умови життя в Бразилії такі, що сімейним обслужити себе легше, ніж одиницями. Загалом для голови родини (також і одиниць) вплив такі: вік від 20 до 50 років, достатнє здоров'я (буде медичний огляд), судова некарність, політична благонадійність, тобто, очевидно, неприналежність до гітлерівської-фашистських організацій. Робітничу умову (контракт) підписується на місці, в Бразилії, безпосередньо з тим працедавцем, який потребує робітника даного фаху, а з другого боку, умови праці і плата якого задовольняють даного робітника.

Попит до Бразилії є на різні види (хліборобів), лісових робітників і різного фаху робітників сільсько-господарського промислу та індустрії: молочарів, трактористів і механіків, електромонтерів, текстильників, автогеників, ливарів і взагалі металістів, теслярів, столярів, слюсарів тощо. Фах вимагають підтвердити документами. Зрозуміла річ, що нема ніякої рації щодо фаху вводити в обман вербувальну комісію, бо такий робітник підірве до себе довіря і пізніше змушений буде працювати на будь-якій роботі не за фахом. Наприкінці зборів представник таборової Переселенської комісії ще раз нагадав, що на другий день з 9-ї год. ранку почнеться попередній запис бажаних виїхати до Бразилії і закликав виявити ширшу зацікавленість взагалі до переселенських справ, бо дотеперішнє ставлення таборян до цих питань було явно незадовільне. Це виявилось, зокрема, в тому, що більшість таборян і досі не стали членами Переселенського фонду. А тим часом членство не має великого значення, бо надалі в справах переселення обслуговуватимуть лише тих ДП, які вкажуться членською поспідкою Переселенського фонду.

А. Ю.

ДО ПРАВДИВОЇ КУЛЬТУРИ

Наша доба — це доба прискороної еволюції людства й блискавичного поступу людської культури. Тому то в життєвій атмдсфері цієї доби можуть знайти себе належне місце лише народи з повноцінною духовою потенцією і повноцінною культурою. В чому ж полягає ось ця повноцінність і яке духове обличчя повинна мати кожна з тих людських одиниць, що їхня збірнота в стані витворити життєво-вартісний культурний загал?

До розв'язання цього питання різні люди підходять по різному — відповідно до свого духового рівня та соціально-життєвого становища. Одні з них впросто отожднюють культуру з освітою, уважаючи, наприклад, що людина з високошкільним дипломом у кишені та докторським чи інженерським титулом є вже de gustibus patitur повноцінним носієм культури. Є особи, що культурність людини ідентифікують з її доброю вихованістю. Є й такі, що справу трактують ще вужче і більш обмежено, вважаючи за мірило культурності людини її зовнішню репрезентацію, починаючи з одягу і взуття та кінчаючи добре зарядженим і чисто удержуваним помешканням. Далі знаходимо чимало осіб, які в оцінці степеню людської культури виділяють насамперед з моментів дисциплінованості людини, а саме з її наказопослушності, виконавчості, точності, акуратності й інших подібних прикмет, практично цінних у процесі робочого чину людини.

Відповідно до соціального кругу тих людей, які здебільшого нахилиються до перелічених концепцій, ці концепції можна було б поіменувати так: 1. „інтелігентська“, 2. „аристократично-шляхтянська“, 3. „міщанська“, 4. „бюрократична“. Кожна з них позначається більшою чи меншою обмеженістю своєї думки й життєвих уяв. Значно ширший діапазон цих уяв виявляє концепція „інтелектуалістична“, що походить від осіб інтелектуальних професій і трактує культуру як всесвітній розвиток духових сил і здібностей людини — як гармонійну сполучу „культури душі“ й „культури серця“. Ця концепція залуцає в поле свого зору і т. зв. „внутрішню дисципліну“ людської істоти, що є чимсь іншим та значно вищим від механізованої „зовнішньої дисципліни“, що становить собою невід'ємний атрибут бюрократичної концепції доброго, ретельного службовика. Тому то в своїй абсолютній вартості ця концепція далеко, далеко перевищує всі інші і з погляду інтересів творчого процесу життєвого поступу є одиноким, що заслуговує на певне: узнання і повну підтримку. Але при всіх своїх першорядних властивостях і ця концепція не є всеосяжною, а тому і повноцісною. Бо і їй бракує одного поважного складника, що його — самозрозуміла річ — нема чого шукати в усіх інших концепціях нижчого порядку. Цим складником є людська етика та людська мораль. Матеріалістичний напрям духового розвою людства протягом XIX-го та першої чвертини XX-го століття заслонила собою і подекуди відсунула в тінь життєвої проблематики цей етично-моральний (а тому теж і релігійний) момент. Але стомлене довгою блуканиною на ідеологічних шляхах і виснажене хаосом життя та його затижним безглуздям нинішнє людство шукає нових, більш надійних та ближчих до правдивого абсолюту

шляхів і ось так натрапляє на старі, занедбані стежки, починаючи знову цікавитись проблемами основ духового буття людини — проблемами етики, моралі, релігії. І на чорному тлі грізних життєвих звірюк нашої дійсности все більш і більш починає зарисовуватись ясний образ нової правди — тієї простої, але так глибокої і так могутньої істини, яка твердить, що без твердої етичної основи і без панівного становища у людській психіці чітко скрісталізованої моралі інтелектуальний світ людини є витвором незавершеним, а тому і неповноцінним. Література і твори письменників цілого світу, як також і наочні приклади нашого поточного життя постачають безліч прикладів, що яскраво ілюструють та безоглядно стверджують правдивість цієї тези. І уважливе спостереження над чинністю буль-якої одиниці т. зв. „культурного загалу“ виразно розкриває перед нами ту істинну, що людська мораль — це все, довкола якої обертається все духове буття людини, вся її психіка, а тому і весь її життєвий чин. Через це всяке заникнення моралі є тотожним з ослабленням тієї осі, а моральний занепад людини вже є позначкою, що ця вісь ушкодилася, зломилася і тому людська духовість не має вже довкола чого обертатись.

Руїнісні сили так жорстоко у відношенні до нас життя — починаючи з безбожницького большевизму й кінчаючи антихристиянським гітлеризмом — захитали підвалини нашої національної моралі. Але духово здоровий у самій своїй основі та зміцнений потужною силою своєї тисячолітньої традиції наш народ з незвичайною спротивністю та подвугідною стійкістю витримав дотепер усі ті руїнісні наскоки життєвої стихії. Мудрий інстинкт самозбереження утримував протягом довшого часу нашу народню масу від численних спокос духового розбещення й повної деморалізації. Уберегти і надалі загал української людности від тих усіх спокос і звернути його думку на шлях духової обнови та морального відродження — складає обов'язок нашої провідної верстви, нашої національної інтелігенції. Але щоб робити і зробити щось у цьому напрямі, та інтелігенція мусить бути психічно здоровою, духово-потужною, морально-чиствою. Абсорбована „інтересами сьогоднішньої днини“, аж до спекуляційної проблематики включно, або буднично-самовпевнені у своїй бюрократичній обмеженості й зарозумілості, чи, нарешті, легковажна в своїм надмірнім захопленні „моментами зовнішньої репрезентації“, а натомість байдуха до „репрезентації внутрішньої“, до здорового життя людської душі і людського серця, до проблеми людської етики й моралі, — така ось „маргаритова“ інтелігенція свого життєвого призначення не сповнить, з тяжкими та розсіяними завданнями нашої епохальної доби не справиться, а тому віз нашої історії на валежну колію не скерує. Як бачимо, в сучасній історичній хвилі наш народ більше ніж коли потребує інтелігенції повноцісної — тобто сильною не лише інтелектуально, але також і морально. Наша батьківщина і на-

ша людність потребують ніяк не репрезентативної шляхти і не дипломованих спекулянтів, як також і не фалшиво богобоязливих фарисей, а тільки людей глибокої етики й міцної моралі, здатних за всяких умов і в кожній справі добро Рідного Краю й інтереси Рідного Народу ставити вище своїх особистих, родинних, гурткових чи партійних справ. На п'єдесталі твердої і безкомпромислової моралі має бути перенесений теж і наш національний патріотизм, так звульгаризований і так запечичений неfortunними впливами зовсім невластивих нашої національній психіці і остільки суперечливих нашої многовіковій традиції чужинецьких концепцій. Усе наше духове життя має скеруватись на шлях моральної перебудови і морального оздоровлення. Бож — твердо це запам'ятаймо! — наше національно-політичне й національно-державне відродження можуть прийти лише як логічний наслідок відродження національно-морального.

Борис ЛИСЯНСЬКИЙ.

СЛІДАМИ ЧАСОПИСІВ

„Християнський Шлях“ у ч. 11/59 подає відомості про Сесію Верховної Ради УССР, що почалася 4-го березня в Київському театрі ім. Франка. На Сесії затверджено президію Верховної Ради, Верховний Суд і Раду Міністрів. Головою президії Верховної Ради обрано Грецуху, його заступниками Олійника і Ковпака. Головою Ради Міністрів обрано Хруцова, а його заступниками: Корнійця, Мануїльського (він же міждєр закордонних справ), Старченка, Сєвіна, Барановського, Бажана і Рудницького.
„Час“ в ч. 11 (76) приносить замітку „З комунізмом пактувати не можна“, яку наводимо повністю: „З комунізмом, як духовим рухом не можна пактувати. Націонал-соціалізм і комунізм себе взаємно доповнюють.“ — заявив баварський міністер д-р Гулдгаммер на зібранні Християнсько-Соціальної Унії у Бюрцбурзі. Відбудова Німеччини, — казав він далі — мусить відбуватися на федералістичних основах, бо централізм став причиною успіхів націонал-соціалізму. Так само для комунізму, великої загрози для цілої Західної Європи, централізм — це єдиний шлях до влади.

НОВІ ВИДАННЯ

Теодор Курніта. „Not a pass“ (лірика). В-во Академія. Мистецьке оформлення Святослава Гордінського. Мюнхен, 1946. 64 стор. Ціна (?)
Максим Славінський, професор української Господарської Академії. Історія України (курс лекцій). УТП. Регенсбург-Берхтсгаден 1947. (циклостиль).
„Лу-Лу“ ч. 1 — універсальний тижневий журнал. Видає і редагує Вол. Чернецький. Авґсбург. Ціна окремото числа 2. 50 НМ.
„Наша мова“ ч. 1 — журнал для всіх. Мюнхен 1947. Ціна 2.50 НМ.
„ВІСТІ УТП“ ч. 2 — орган внутріш. інформ. профес. й студентів УТП.
„Літопис політ'в'язнів“ ч. 1-2 за січень-лютий 1947 р. (циклост.).

Розмова „по душам“

Петро Калина поїхав до свого земляка і далекого родича Івана Груші. Жив Іван Груша, як всі Делі, у таборі.
На воротях Петра зустрів таборовий поліцай.
— Ви чужий?
— Не можна сказати, щоб чужий, але не тутешній!... — відповідає Петро.
— Прощу пана, зайдіть до „старшого“!
— Будете почувати? — це вже „старший“.
— Так, пане, почуватиму!... — відповів Петро Калина.
— У кого думаете переночувати? А не маєте, то до наших послуг є „таборовий готель“. 2 марки за добу.
— А чи тепло у готелі?.. Чи даєте близьку? Ковдру?
— Е, ні, пане!.. „Готель“ не опалюється... Ліжка голі, — без ковдри і без близьки!..
— То видайте перепустку до мого знайомого Івана Груші... У нього я і пе, еночую!..
— То так би відразу і казали б!.. Прому, платіть одну марку!.. — трохи роздратовано сказав пан „старший“ і почав писати квиток.
Здивувався Петро Калина... Здивував плечима, та все ж поліз до кишені, — сплатив і пішов на згадану адресу.
Відчиняє двері, а його знайомий і далекий родич Іван Груша „кофій п'ють“.
— Здоров, друже!.. Скільки років, скільки зим? Та як же ж ти постарів, брате!.. — з такими привітаннями звернувся Калина до Груші, а Груша до Калини. Скидаючи „рюкзак“, згадав Петро Калина розмову із „старшим“... — Ну і порядки ж у...
Та не довелося Калині закінчити свою думку, як його земляк кинувся на нього і обома жменями затуляв йому рота... Очі Іванові ледве з лоба не вилізають, обличчя зблідле, перелякано...
— Ні слова далі, Петре! Ніякої критики!.. — майже прошепотів Іван.
Петро згадав про існування деяких таборів Делі, у яких затиснута критика, і оглядаючись на всі боки, спитав пошепки: „Та що, і у вас диктатура?“
— Мовчи, мовчи, Петре!.. Десь потім поговоримо!.. — знову прошепотів Іван, молітвовно дивлячись на земляка.

Випили земляки і далекі родичі по кувлю кави, відпочив гість із годину, а потім... охота і словом перекинутись.
— Краще ходім із двору, буде безпечніше, а то тут і каміня з вухами!.. — запропонував господар.
Вийшли з табору. Парк. Ставок. Снігом все занесено. Навколо жадної людини.
— Я чув, Петре, що ти маєш з деякими газетами зв'язок... У нас у таборі теж є такі люди, та, поправді тобі сказати, боюся їх... А так уже насербіла в голові думка, так уже хочеться висловитись... „по душам“ поговорити... Затиск у нас... Дихати немає чим. Опей „дух“ керує і комедантом і всім. Попробуй щонебудь на зборах сказати про „таборів порядки“, то тебе враз немов мокрим рядном накиннуть, заб'ють, затуркують... Дурнем враз станеш... нічого не можна говорити проти таборових порядків... Диктатура, та й годі! — впливає свою „душом“ Іван Груша і за звичкою озирється то сюди, то туди.
— Треба сказати, Петре, — продовжував далі Іван, — якийсь час в нашому таборі дуже вже надукували грошевидами... „добробольними датками“... Тільки собі ляжеш спати, а тут якийсь „молодець“ по гроші... Та головним чином так безкомпромислово вимагає, що давай на УПА, чи там на щось інше, та й годі... як на позику у Советях... Та, слава Богові, з „добробольними датками“ покінчено, так на зміну їм „обов'язкові“ датки!.. Куди не повернішся та все плати і плати. Та ось, наприклад: за харчову картку — 1 марку; за харчову додаткову картку, як працюючому — пів марки; за пачку сигарет — 1 марка; за пів пачки пів марки. Вписали що з одягу — марка... Дрова — 12 марок метр... За опалення 25 марок за родину... Виїдши куди на 1-2 дні, плати поліції 2 марки...
— Покинь курити, то й гроші матимеш!.. — жартує Петро з свого далекого родича.
— Ти все жартуєш, Петре, а побував би у нашій „шкурі“, то другий б заспівав. Так оце і прошу я тебе, Петре. Напиши, будь ласка, так щоб у всі газети!.. Та так і знавав, що таке діється саме в Байройтському таборі.
Петро КАЛИНА.

для тих, що поїдуть до Бельгії! для тих, що поїдуть до Франції!

ПІДРУЧНИК ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ВСІХ

склав С. МИХАЙЛОВИЧ

СЛОВНИК ФРАНЦУЗЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ УКРАЇНСЬКО-ФРАНЦУЗЬКИЙ

вийдуть в місяці квітні друком у В-ві „ПРОМЕТЕЙ“.

Передплачуйте і поширюйте „Українські Вісті“!

Санітарно-Харитативна Служба в англійській зоні

Краєве представництво СХС англійської зони має свій осідок в Ганновері (Ганновер, ан дєр Лістен Кірхе 1/4). Воно де на основі окремого дозволу англійського Військового Правління в Бюнде від 5-го червня 1946 р.

Першим актом діяльності СХС була великодня збірка (на писанку для СХС), що її переведено на цілій території англійської зони. Низкою листів-дурчечь краєва Управа СХС запросила до співпраці у проведенні збірки всі існуючі на англійській зоні українські табори та поодинокі осередки, де живуть українські емігранти. Загально зібрано 32.162 НМ. Цю квоту поділено на три частини, а саме: 40% Центральній СХС в Мюнхені, 30% ЦПУЕ та 30% Краєвому представництву СХС.

Краєвому Представництву вдалось перебрати від б/станції УЧХ в Ганновері 9634 НМ готівкою та на 4029 НМ устаткування ремісничої школи при таборі ім. Лисенка в Ганновері. Крім того від б/станції УЧХ в Гослярі тдержано 6.740 НМ, які вилатив д-р Павло Лисак. В справі ліквідації стаціонарної УЧХ пороблено старання, щоб все майно та готівка станиць УЧХ бу-

ли передані краєвому представництву СХС.

Для навізання контакту з краєвими українськими установами, краєва управа СХС розіслала відповідні листи на адреси існуючих на терені зони українських установ і організацій. З того часу СХС має постійний контакт із зональною управою організації Українського Жіноцтва, Лігою Політ'язнів, Пластом, міжтаборовою комісією тощо. Наладжано постійний зв'язок з Центральним Українським Допомоговим Бюром в Лондоні, за посередництвом якого СХС подає кожноразні звідомлення із свого терену праці, передає свої видання редакціям українських часописів у Канаді та Америці. І звідять одержує часописи та літературу.

Краєва рада СХС складається з 18 запрошених осіб і по одному відпоручнику від кожної з десятих існуючих нині станиць СХС. Отже, з 28 осіб. На чолі Президії Краєвої Ради стоїть д-р Мирон Луцький як голова і проф. Степан Волинець як секретар.

Чому УНРРА не готує фахівців з українців?

У понеділок 10. 3. 1947 на курсах, що їх організувала УНРРА в Гревені (Greven bei Münster, 11. UNRRA Team Typing-School) розпочалося навчання ДеПі, викликаючи з таборів, англійського машинопису та англійської мови. Щоденно курсанти три години вивчають англійську мову, власне: удосконалюються в знанні її.

Проте, хоча на цілій британській зоні українці-ДеПі становлять ду-

же поважний відсоток, на курсах їх не видно... Найбільше є тут латишів і поляків, є одна естонка, один француз і... одна українка.

Наші громадські і допомогові центри мусять піднести перед відповідними органами клопотання, щоб всяке фахове навчання охоплювало українців відповідно до тієї пропорції, яку вони становлять серед ДеПі взагалі.

— ро — й.

«КОМІСІЯ ОХОРОНИ МОГИЛ»

З ініціативи ОПУЕ Авгсбурзької області засновано в таборі Н. Ульм «Комісію Охорони Могили». Завдання цієї комісії таке:

1. Скласти списки похованих на кладовищах вашої області українців, що померли в Німеччині в рр. 1939-45.

2. Окремо списати померлих вже по приході американського війська.

Комісія звертається з закликом до всіх українців вашої області подавати відомості — листовно або особисто — про всі випадки смерті українців в нашій області до Секретаріату табору Новий Ульм, Райнгардт-казерне.

До читачів і прихильників часопису «На Чужині»

Наші заходи про віднову часопису закінчилися успіхом. З кінцем цього місяця випускаємо півмісячник «На чужині» — журнал української демократичної думки. Об'єм 16 сторінок. Ціна одного числа вносить 2 марки, місячна передплата 4 марки. Розпродавці одержать 20% рабату. Просимо негайно слати замовлення. Адреса Адміністрації: Administration der Zeitschrift „In der Fremde“ 13b Vilsbiburg, Schliessfach 37.

Видавництво «НА ЧУЖИНІ».

До всіх видавництв

Українські студенти Університету в Гайдельберзі звертаються з проханням надсилати до відкритого в Гайдельберзькому Університеті кабінету української книжки та часопису по одному-два примірники всіх видань, від перших чисел починаючи. Всі надіслані примірники, по використанні їх у агаданому кабінеті студентами, передаватимуться до загальної університетської бібліотеки.

З свого боку Секретаріат СУЖ-у просить не занедбати так потрібної справи і нагадує, що опублікований в «Українських Вістях» список університетських бібліотек, яким слід надсилати всі періодичні і неперіодичні видання (де була зазначена також і бібліотека Гайдельберзького Університету) залишається і далі в силі.

Книжки і часописи надсилати треба на таку адресу: Zeitungswissenschaftliches Institut an der Universität (Pressestelle) Heidelberg, Universitätsplatz.

«Старший боярин»

Як стало нам відомо, повість поета Т. Осьмачки «Старший Боярин», що була під час подій 1944 р. втрачена — найшляхся. В скорому часі ця повість виходить друком у В-ві «Прометей».

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Високоповажаний Пане Редакторе! Прошу Вас не відмовити вмістити таке:

У журналі «Орлик» уміщено мою рецензію на збірку поезій О. Ольжича «Підамчя». Не кажучи вже про рекордову кількість друкарських помилок, редакція приписала рецензії кінців, якого я не подавав. Припускаю, що редакція могла скоротити мого закінчення (хоч і тут, мавши мою адресу, вона могла б погодити це зі мною), але дописувати мені фрази власного авторства?..

З глибокою пошаною
Гр. ШЕВЧУК.
Мюнхен, 12. 3. 1947.

II

Прохаю Шановну Редакцію надрукувати таке:
У журналі «Рідне Слово» ч. 12 є мій вірш «Мистець», але з такими стилістичними поправками, що я вважаю: річ спаскуджена, і я від неї відмовляюся.

З пошаною Т. ОСЬМАЧКА.

III

Високоповажаний пане Редакторе! Дозвольте на сторічках Вашої шановної газети висловити найсердечнішу подяку кол. таборянам Пльохінгену і Герренберга, що тепер перебувають у Карльсруе, за поздоровлення в день мого народження, за висловлені найщиріші побажання здоров'я і за піднесений прекрасний альбом з численними фотографіями і підписами, що вважаю за доказ дальшого духового зв'язку з людьми, для яких у минулому я не шкодував часу і праці. Ці побажання дуже піднесли мене на дусі і на силах.

З поважанням. Коляшній голова таборів у Пльохінгені і Герренберзі інж. Володимир Хамула.

Подяка

Висловлюємо ширю подяку шановним таборянам, що так ширю та охоче склали свою добровільну датку на допомогу нашим студентам-таборянам під час урочистих Шевченківських свят, а також Адміністрації табору, Культ-Освіт. Відділу та театрові «Розвага» за сприяння в переведенні збірки, яка становить 660 НМ.

Станція КОДУС Новий Ульм.

Вийшов друком найбільший і найповніший, ілюстрований КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ НА 1947 р.

„На чужині“ ЦІНА 10 НМ.

Д-р Ю. Чорний — «Англійська мова для шніл, курсів і самонавчання з українською вимовою», ціна 20 НМ.
Володимир Гай — «Шукачі блакитних перлів», ілюстрована повість з сучасного життя, ціна 8 НМ. Ці видання на випроданні.

Крім цього маємо багато цікавих повістей. Замовлення виконуємо на всі зони Німеччини за післяплатою або пересиланням готівки. Для книгарень, кооперативів і кольпортерів — знижка. Замовлення слати на адресу: Ukrainische Buchhandlung, Angsburg, Ulmerstr. 7.

СПОРТ

РФК спільно з ІМКА і УНРРА влаштують у Бамберзі чотириденний інструкторсько-судейський курс кошівки (з додатком американських гор) протягом 24-25-27 березня ц. р. На курсі викладатимуть інструкт. з ІМКА. Крім завантажених змагунів і кандидатів на «суддів», всі Т-ва, що задумують по лайку вести, повинні вислати принаймні одного делегата. Зголошення до 20. 3. надсилати на адресу: м-гр Дачшин Є., Бамберг Ост ДП табір 6. Вайсенбургерштрассе. Учасники курсу мають прийти на подану адресу пополуудні 23. 3.

У неділю 30-го березня в театральній залі табору Сомме-казерне (Авгсбург) відбудеться змагання з відбавки чоловіків і жінок: збірна РФК — збірна естонців американської зони.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Український Вільний Університет оголошує від 24. березня до 5. квітня ц. р. вписи на літній семестр 1947. р.

Дійсними студентами можуть бути особи, що склали іспити зрілості в гімназії з латиню.

До прохання про прийняття треба долучити натуральне свідоцтво есентуально шкільні документи про освіту в оригіналі та завірені відписи, власноручно писаний життєпис, дві світлини, виповнений анкетний листок УВУ та посвідку про вилату вписової оплати від тих, що вперше записуються в УВУ на студії.

Кожний кандидат мусить зголоситися до впису особисто.

Вписуватись можна на:
1. Філософський факультет,
2. Факультет права та суспільно-економічних наук з відділами:

а) права б) суспільно-економічним.

На факультеті права та суспільно-економічних наук можна вписуватись на 2, 4 і старші семестри. Якщо зголосився би відповідна кількість кандидатів, буде теж 1-ий семестр на обидвох відділах.

Студійна семестральна оплата вносить 200. — НМ, а вписова оплата 30. — НМ.

Виклади починаються 21. квітня 1947 р. Всяке листування слід спрямовувати на адресу: Ukrainische Freie Universität, München 8, Johannispl. 6.

До вписів треба зголосуватись особисто до Секретаріату Факультетів: Мюнхен, Версайлштр. 4. Версайлштр. 3. пов. Кандидати на філос. факультет: у вівторок, середу і п'ятницю год. 10-12.

Кандидати на факультет права та суспільно-економічних наук: в поведілок, четвер і п'ятницю год. 10-12.

Ректорат Українського Вільного Університету.

РОЗШУКИ

— Батька Чепка Деміда, маму Феклу, брата Леоніда, сестру Катерину й Віталія — Добровольська Серафима. Новий Ульм, бл. Д. кімн. 112 л. 6.

— Анатоль Сидор розшукує двоюрідну сестру Тоню та Валю Фабіан, Тоню Півневу. Адреса: Новий Ульм, ред. «Укр. Вісті».

— Бутрин Петра та Бутрин Антонія, що тепер у Канаді, пошукує з Давидовичів, заміжня Гевко Антоніна. Україн. табір в Новому Ульмі, Райнгардт-казерне, бл. Д. кімн. 45, УНРРА, Team 1061. (Німеччина). 1

— Усик Леонід — відгукнісь на адресу «Українські Вісті» для Владислава.

— Співський Олексій — відгукнісь на адресу: Ціренберг, Флігельлягер коло Касселя, сестра Ольга Співська.

— Олексю і Юрка Рубанюків, рідних та знайомих — Семен Рубанюк. Новий Ульм, Райнгардт-казерне бл. Е/56.

— Олексія Філіпенко, Олексія Виноградова, що жили в Австрії в 1945/46 р. — Михайла Білов. Новий Ульм, Райнгардт-казерне, бл. Б/16. 2

— Рідних та знайомих: Пилипенка Івана, Костенка Петра, Буряка Григорія — Пилипенко Петро. С. Галендорф, табір № 2 — «Б», барак №5, крайє Бравншвайг.

— Маму Анастасію Савчук, брата Василя, сестру Стефанію, Миколу Бабія — Анна Савчук. Новий Ульм, Український табір. 2

— Кучабського Богдана, останнім часом перебував Везендорф (Ганновер) — учабська Ольга. Писати на «Українські Вісті». 10

— Василія Паламаря — Паламар Олександр з трьома дітьми Амаффенбург, Артилеріе-казерне. Бл. 2/37. УНРРА, Team 1049, ДП Камп 255. 3

— Омелян Козновський з Канади пошукує сина Євстахія з Київщини. Відомості слати на адресу: В. Шевчук, 218, Sussex gardens, Paddington London W. 2. Мешканці села Личковець або Трбуховець пов. Гусятин хай також відгукніться на адресу В. Шевчука.

— Рідних та знайомих — Єрмолія Яків та жінка Ольга Михайлівна. Нідергекен № 12, Кр. Ляндлау (Ізар).

— Брата Василя, що працював у 1944 р. в Берліні на фабриці телефонних апаратів — Павлів Микола, табір Шальдорф, пошта Пфаркірхен.

— Рідних та знайомих — Гаджала Мартин, Франкфурт а/Майн, Мерфельдерландштрассе 200 (Саксенгаузен). 2

— Сина Дмитра 19 р., що працював в Унтерольшнітц № 18, бай Йоган Бауер, пост Завготентент бай Байройт — батько Микола Сокол, Мюнстерлягер ДП Камп УНРРА, Барак 16.

— Братів Стефана, Петра, Михайла Гаворів — Катерина Гавор, Карлсруе-Баден, Форстнер-казерне, Ш/28, Ам. Безапунгсзоле, Германи.

— Швагра Льоду Михайла з повіту Яворівського — Мирун Дмитро, Карлсруе, Форстнер-казерне, блок 3/45.

— Сестру Надію Лукат, в 1945 р. була на Судетах, та знайомих — Лукаш Олег, Ансбах, Альте-Постшт. 19/Ш.

— Свою сестру Височанську Марію з двома дочками, вивезену на працю до Німеччини в 1943 р. — Креховський Іван, 2530 Н. Мопарт Стріт, Чикаго Ілл. П. Америка.

Часопис «УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ» виходить ЩОНЕДІЛІ

Приймається передплату:
На 1 місяць — 4 НМ
" 3 " — 12 НМ
Ціна окремого числа 1 НМ.

Організуйте групову передплату та зголосіться для кольпортажу. — Кольпортерам знижка 20%. — У справах передплати, одержування часопису, зміни адреси тощо — звертатись листовно і особисто до Адміністрації Administration „Ukrainki Wisti“ Neu-Ulm, Ludwigstr. 10.

Видавничя спілка «УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ»
РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.
Головний редактор Ів. БАГРЯНИЙ.

Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу немістимих дописів листується лише в особливих випадках. — Дописи і листи в справах редакційних адресувати не окремим співпрацівникам, а Редакції:

Redaktion «Ukrainki Wisti»
Neu-Ulm, Ludwigstrasse 10.

Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму — Блок «А», 8—12 год. щоденно, крім суботи.

Authorized by Information Control Division.

Druck:
Schwäbische Donau-Zeitung, Ulm.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ ЦЮ КНИЖКУ?

«ПІДСТАВИ НАШОГО ВІДРОДЖЕННЯ» — це перша частина двотомової праці проф. І. Мазеви про проблему української провідної верстви. В першій частині автор розглядає причини нашої бездержавности. Друга частина вийде під наголовком:

Проблема відродженої України

ГОЛОВНИЙ ЗМІСТ: Вплив історичного оточення на розвиток українського народу. Наші історичні традиції і наші сучасні національні завдання. Теорії Вячеслава Липинського і Дмитра Донцова. Проблема демократії і еліти на Україні.

Хто хоче мати цілість — хай набуває вже першу частину, бо наклад не великий!

Замовляти: Verlag „Prometej“ Neu-Ulm, Ludwigstraße 10. Ціна книжки 10 НМ.

ОГОЛОШЕННЯ

Кому дорогий ЛЬВІВ, той напевно замовить альбом п. в.

«Наш Львів»

(10 фрагментів). — Ціна 1 примірника з поштовою пересилкою і опакуванням НМ 7,20.

Відпродавцям до 20 шт. — 10%, вище — 20% рабату.

Замовлення слати:

Тарас Чужак, 13а Байройт, УНРРА Тім 1044.

Вийшла друком віршована повість МИХ. СИТНИКА

„Залізничний сторож“

присвячена героїчній УПА. 80 стор., ціна 6 НМ.

Замовлення надсилати до Адміністрації часопису «Наше Життя».

І. Мазепа

Підстави нашого відродження

ІСТОРИЧНО-ПОЛІТИЧНА БІБЛІОТЕКА